

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 126 E

49 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

2006 m. gegužės 30 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
	I <i>Informacija</i>	
	Taryba	
2006/C 126 E/01	2006 m. sausio 23 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 4/2006, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos	1
2006/C 126 E/02	2006 m. sausio 23 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 5/2006, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, sukuriančią Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE)	16
2006/C 126 E/03	2006 m. kovo 10 d. Tarybos bendroji pozicija (EB) Nr. 6/2006, priimta pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 251 straipsnyje pateiktą tvarką, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (nauja redakcija)	33

LT

I

(Informacija)

TARYBA

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 4/2006

Tarybos priimta 2006 m. sausio 23 d.

siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/.../EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos

(2006/C 126 E/01)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Požeminis vanduo yra vertingas gamtinis išteklius, kuris turėtų būti apsaugotas nuo cheminės taršos. Tai ypač svarbu ekosistemoms, kurios priklauso nuo požeminio vandens, ir požeminio vandens naudojimui tiekiant vandenį žmonėms vartoti.

(2) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1600/2002/EB, nustatančiame šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ⁽⁴⁾, iškeltas tikslas pasiekti tokį vandens kokybės lygį, kuris neleistų pasireikšti nepriimtinais poveikiui ir pavojui žmonių sveikatai ir aplinkai.

(3) Kad būtų apsaugota aplinka ir ypač žmonių sveikata, reikėtų vengti kenksmingų teršalų žalingos koncentracijos požeminiame vandenyje bei jai užkirsti kelią ar ją mažinti.

(4) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB, nustatančioje Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽⁵⁾, išdėstytos bendrosios nuostatos dėl požeminio vandens apsaugos ir išsaugojimo. Tos direktyvos 17 straipsnyje numatyta, kad turėtų būti patvirtintos požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės priemonės, įskaitant geros požeminio vandens cheminės būklės nustatymo kriterijus ir reikšmingų bei nuolatinių teršalų koncentracijos didėjimo tendencijų ir pradinių tendencijos keitimo taškų apibrėžimo kriterijus.

(5) Atsižvelgiant į poreikį pasiekti suderintus požeminio vandens apsaugos lygius, turėtų būti nustatyti kokybės standartai ir ribinės vertės bei parengtos metodikos, grindžiamos bendru požiūriu, tam, kad būtų nustatyti požeminio vandens telkinių cheminės būklės įvertinimo kriterijai.

(6) Nitratai, augalų apsaugos produktų ir biocidų kokybės standartai turėtų būti nustatyti kaip požeminio vandens telkinių cheminės būklės įvertinimo Bendrijos kriterijai ir turėtų būti užtikrintas jų atitikimas atitinkamai 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvai 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių ⁽⁶⁾, 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvai 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į

⁽¹⁾ OL C 112, 2004 4 30, p. 40.

⁽²⁾ OL C 109, 2004 4 30, p. 29.

⁽³⁾ 2005 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 45 E, 2006 2 23, p. 75), 2006 m. sausio 23 d. Tarybos bendroji pozicija ir ... m. ... d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 72. Direktyva su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2455/2001/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

⁽⁶⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

rinką ⁽¹⁾ ir 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką ⁽²⁾.

- (7) Nuostatos dėl požeminio vandens cheminės būklės netaikomos didelėms natūraliai konkrečiomis hidrogeologinėmis sąlygomis susidarantioms medžiagų arba jonų, arba jų rodiklių koncentracijoms požeminio vandens telkinyje arba su juo susijusiose paviršinio vandens telkiniuose, kurios neįtrauktos į taršos apibrėžimą. Taip pat jos netaikomos laikiniams, erdvėje apribotiems tėkmės krypties ir cheminės sudėties pasikeitimams, kurie nelaikomi prasiskverbimu.
- (8) Turėtų būti nustatyti reikšmingų ir nuolatinių teršalų koncentracijos didėjimo tendencijų ir pradinio tendencijos keitimo taško apibrėžimo kriterijai, atsižvelgiant į galimą neigiamą poveikį susijusioms vandens ekosistemos arba nuo jų priklausomoms sausumos ekosistemos.
- (9) Kai įmanoma, valstybės narės turėtų naudoti statistinius metodus, jei jie atitinka tarptautinius standartus ir ilgainiui padeda palyginti valstybių narių monitoringo rezultatus.
- (10) Pagal Direktyvos 2000/60/EB 22 straipsnio 2 dalies trečiąją įtrauką nuo 2013 m. gruodžio 22 d. panaikinama 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų keliamos taršos ⁽³⁾. Būtina užtikrinti Direktyva 80/68/EEB teikiamos apsaugos, susijusios su priemonėmis, kuriomis siekiama užkirsti kelią tiek tiesioginiam, tiek netiesioginiam teršalų patekimui į požeminį vandenį ar jį apriboti, tęstinumą.
- (11) Būtina skirti pavojingas medžiagas, kurių patekimui turėtų būti užkirstas kelias, nuo kitų teršalų, kurių pateikimas turėtų būti apribotas. Nustatant pavojingas ir nepavojingas medžiagas, kurios kelia esamą ar potencialią taršos grėsmę, turėtų būti naudojamas Direktyvos 2000/60/EB VIII priedas, kuriame išvardyti pagrindiniai teršalai, svarbūs vandens aplinkai.
- (12) Siekdamas užtikrinti nuoseklią požeminio vandens apsaugą, valstybės narės, kurių teritorijoje yra bendri požeminio vandens telkiniai, turėtų koordinuoti savo veiklą vykdant monitoringą, nustatant ribines vertes ir nustatant svarbias pavojingas medžiagas.
- (13) Valstybėms narėms turėtų būti leista tam tikromis aplinkybėmis taikyti išimtis dėl priemonių, užkertančių

kelių teršalų patekimui į požeminį vandenį arba jį ribojančių.

- (14) Būtina numatyti pereinamojo laikotarpio priemones, apimančias laikotarpį nuo šios direktyvos įgyvendinimo dienos iki Direktyvos 80/68/EEB panaikinimo dienos.
- (15) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojami šiai suteiktai įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽⁴⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Objektas

1. Šia direktyva nustatomos konkrečios požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės priemonės, kaip numatyta Direktyvos 2000/60/EB 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse. Šios priemonės visų pirma yra:

- a) geros požeminio vandens cheminės būklės vertinimo kriterijai ir
- b) reikšmingų ir nuolatinių didėjimo tendencijų nustatymo ir jų mažinimo bei pradinių tendencijų mažinimo taškų apibrėžimo kriterijai.

2. Šia direktyva taip pat papildomos teršalų patekimo į požeminį vandenį prevencijos ir ribojimo nuostatos, jau nustatytos Direktyvoje 2000/60/EB, ir siekiama užkirsti kelią visų požeminio vandens telkinių būklės blogėjimui.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje, greta Direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnyje nustatytų sąvokų apibrėžimų, vartojamos tokios sąvokos:

- 1) „Požeminio vandens kokybės standartas“ — aplinkos kokybės standartas, išreikštas konkrečios teršalo, teršalų grupės arba taršos rodiklio koncentracija požeminiame vandenyje, kuri siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką neturėtų būti viršijama.

⁽¹⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2006/19/EB (OL L 44, 2006 2 15, p. 15).

⁽²⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

⁽³⁾ OL L 20, 1980 1 26, p. 43. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

⁽⁴⁾ OL C 184, 1999 7 17, p. 23.

- 2) „Ribinė vertė“ — valstybių narių pagal 3 straipsnį nustatytas požeminio vandens kokybės standartas.
- 3) „Reikšminga ir nuolatinė didėjimo tendencija“ — statistiškai reikšmingas teršalo, teršalų grupės ar taršos rodiklio koncentracijos padidėjimas, keliantis pavojų aplinkai ir kurio tendencija, kaip nustatyta, reikia mažinti pagal 5 straipsnį.
- 4) „Teršalų patekimas į požeminį vandenį“ — tai žmogaus veiklos sukeltas tiesioginis ar netiesioginis teršalų patekimas į požeminį vandenį.

3 straipsnis

Požeminio vandens cheminės būklės vertinimo kriterijai

1. Vertindamos požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės cheminę būklę pagal Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.3 skirsnį, valstybės narės naudoja šiuos kriterijus:

- a) I priede nurodytus požeminio vandens kokybės standartus;
- b) ribines vertes, kurias II priedo A dalyje nustatyta tvarka turi nustatyti valstybės narės teršalams, teršalų grupėms ir taršos rodikliams, kurie valstybės narės teritorijoje buvo įvertinti kaip padedantys požeminio vandens telkinį ar požeminio vandens telkinių grupę priskirti rizikos grupei, atsižvelgiant bent į II priedo B dalyje pateiktą sąrašą.

2. Ribines vertes galima nustatyti nacionaliniu, tarptautinės upės baseino rajono ar upės baseino rajono dalies, esančios valstybės narės teritorijoje, lygiu arba požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės lygiu.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nustatant ribines vertes požeminio vandens telkiniams, esantiems dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijose, ir požeminio vandens telkiniams, kuriuose esantis požeminis vanduo kerta valstybės sieną, atitinkamos valstybės narės koordinuotą veiklą tarpusavyje pagal Direktyvos 2000/60/EB 3 straipsnio 4 dalį.

4. Kai požeminio vandens telkinys ar požeminio vandens telkinių grupė yra ne tik Bendrijos teritorijoje, atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) siekia ribines vertes nustatyti koordinuodamos veiklą su valstybe (-ėmis), nesančia (-iomis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis), pagal Direktyvos 2000/60/EB 3 straipsnio 5 dalį.

5. Ribines vertes pagal 1 dalies b punktą valstybės narės pirmą kartą nustato ne vėliau kaip 2008 m. gruodžio 22 d.

Visos nustatytos ribinės vertės skelbiamos upės baseino valdymo planuose, kurie turi būti pateikiami pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnį, įskaitant II priedo C dalyje nustatytos informacijos santrauką.

6. Vėliau valstybės narės iš dalies keičia ribinių verčių sąrašą, kai nauja informacija apie teršalus, teršalų grupes ar taršos rodiklius nurodo, kad ribinė vertė turėtų būti nustatyta papildomai medžiagai ar kad esama ribinė vertė turėtų būti pakeista arba kad anksčiau iš sąrašo išbraukta ribinė vertė vėl turėtų būti įtraukta, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.

Ribinės vertės gali būti išbrauktos iš sąrašo, kai atitinkami teršalai, teršalų grupė ar taršos rodikliai nebekelia pavojaus požeminio vandens telkiniui.

Apie tokius ribinių verčių sąrašo pakeitimus pranešama periodiškai peržiūrint upės baseino valdymo planus.

7. Ne vėliau kaip 2009 m. gruodžio 22 d. Komisija, remdamasi pagal 5 dalį valstybių narių pateikta informacija, paskelbia pranešimą.

4 straipsnis

Požeminio vandens cheminės būklės vertinimo procedūra

1. Požeminio vandens telkinio cheminę būklę valstybės narės vertina pagal 2 dalyje apibūdintą procedūrą. Vykdydamos šią procedūrą valstybės narės tam tikrais atvejais gali požeminio vandens telkinius sujungti į grupę pagal Direktyvos 2000/60/EB V priedą.

2. Požeminio vandens telkinys ar požeminio vandens telkinių grupė yra laikoma geros cheminės būklės tuomet, kai:

- a) I priede išvardytų požeminio vandens kokybės standartų vertės ir pagal 3 straipsnį bei II priedą nustatytos atitinkamos ribinės vertės neviršijamos nei vienoje to požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės monitoringo taške; arba

- b) požeminio vandens kokybės standarto vertė ar ribinė vertė viršijama viename ar keliuose monitoringo taškuose, bet atitinkamas tyrimas pagal III priedą patvirtina, kad:

- i) remiantis III priedo 3 punkte nurodytu įvertinimu laikoma, kad požeminio vandens kokybės standartus ar ribines vertes viršijanti teršalų koncentracija nekelia didelio pavojaus aplinkai, tam tikrais atvejais atsižvelgiant į poveikį patiriančio požeminio vandens telkinio dydį;

- ii) pagal šios direktyvos III priedo 4 punktą laikomasi kitų Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.3.2 lentelėje nustatytų geros požeminio vandens cheminės būklės sąlygų;
- iii) tam tikrais atvejais pagal šios direktyvos III priedo 4 punktą laikomasi Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalies reikalavimų;
- iv) tarša labai nesumažino galimybės požeminio vandens telkinį ar kurį nors telkinių grupės telkinį panaudoti žmonių reikmėms.

3. Valstybės narės požeminio vandens cheminės būklės įvertinimo santrauką skelbia upės baseino valdymo planuose pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnį.

Šioje upės baseino rajono ar tarptautinės upės baseino rajono dalies, esančios valstybės narės teritorijoje, lygiu parengtoje santraukoje taip pat pateikiamas paaiškinimas, kaip galutiniame įvertinime buvo atsižvelgta į atskiruose monitoringo taškuose viršytus požeminio vandens kokybės standartus ar ribines vertes.

4. Jeigu pagal 2 dalies b punktą požeminio vandens telkinys yra priskiriamas geros cheminės būklės telkiniams, valstybės narės imasi priemonių pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnį, kurios gali būti būtinos siekiant apsaugoti vandens ekosistemas, sausumos ekosistemas ir užtikrinti požeminio vandens naudojimą žmonių reikmėms, susijusius su ta požeminio vandens telkinio dalimi, kurios monitoringo taške ar taškuose buvo viršyta požeminio vandens kokybės standarto vertė ar ribinė vertė.

5 straipsnis

Reikšmingų ir nuolatinių didėjimo tendencijų nustatymas ir pradinių tendencijos mažinimo taškų apibrėžimas

1. Valstybės narės nustato reikšmingą ir nuolatinę teršalų, teršalų grupės ir taršos rodiklių koncentracijos didėjimo tendenciją požeminio vandens telkiniuose ar požeminio vandens telkinių grupėse, kurie, kaip nustatyta, priskirti rizikos grupei, bei apibrėžia pradinių šios tendencijos mažinimo tašką pagal IV priedą.

2. Siekiant palaipsniui sumažinti požeminio vandens taršą, valstybės narės, vykdydamos Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnyje nurodytą priemonių programą mažina tendencijas, keliančias didelį žalos vandenų ekosistemų ar sausumos ekosistemų kokybei, žmonių sveikatai arba realiam ar potencialiam teisėtam vandenų aplinkos naudojimui, pavojų.

3. Valstybės narės pagal IV priedo B dalies 1 punktą dalį nustato pradinių tendencijų mažinimo tašką, apibūdinamą kaip I priede nustatytų požeminio vandens telkinių kokybės standartų ir pagal 3 straipsnį nustatytų ribinių verčių lygio procentinę dalį, remiantis nustatyta tendencija ir su ja susijusiu pavojumi aplinkai.

4. Upės baseino valdymo planuose, kurie turi būti pateikti pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnį, valstybės narės apibendrina šią informaciją:

a) kaip tendencijos įvertinimas atskirose požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės monitoringo taškuose prisidėjo pagal tos direktyvos V priedo 2.5 skirsnį nustatant, kad tuose telkiniuose pastebima nuolatinė ir reikšminga tam tikro teršalo koncentracijos didėjimo tendencija arba kad juose toji tendencija mažėja; ir

b) pagal 3 dalį apibrėžtų pradinių taškų nustatymo priežastis.

5. Kai reikia įvertinti esamų taršos zonų požeminio vandens telkiniuose, visų pirma dėl sutelktųjų šaltinių ir užterštos žemės atsirandančių taršos zonų, poveikį, dėl kurio gali būti sunku pasiekti Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nustatytus tikslus, valstybės narės vykdo papildomą nustatytų teršalų tendencijos įvertinimą, kad patikrintų, ar taršos iš užterštų vietų zonos nedidėja, nepablogina požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės cheminės būklės bei nekelia pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Šių įvertinimų rezultatai apibendrinami upės baseino valdymo planuose, kurie turi būti pateikti pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnį.

6 straipsnis

Teršalų patekimo į požeminį vandenį prevencijos ar ribojimo priemonės

1. Siekdamas Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies b punkte i papunktyje nurodyto tikslo — teršalų patekimo į požeminį vandenį prevencijos ar ribojimo, valstybės narės užtikrina, kad pagal tos direktyvos 11 straipsnį nustatyta priemonių programa apimtų:

a) visas priemones, kurios būtinos siekiant užkirsti kelią pavojingoms medžiagoms patekti į požeminį vandenį. Nustatydamos tokias medžiagas, valstybės narės ypač atsižvelgia į Direktyvos 2000/60/EB VIII priedo 1–6 punktuose nurodytoms teršalų šeimoms ar grupėms priklausančias pavojingas medžiagas, taip pat į to priedo 7–9 punktuose nurodytoms teršalų šeimoms ar grupėms priklausančias medžiagas, kai jos laikomos pavojingomis;

b) dėl Direktyvos 2000/60/EB VIII priede išvardytų teršalų, kurie nelaikomi pavojingais, ir tame priede neišvardytų kitų nepavojingų teršalų, kurie, valstybių narių nuomone, šiuo metu kelia ar ateityje gali kelti taršos pavojų, — visas priemonės, būtinas ribojant patekimą į požeminį vandenį taip, kad būtų užtikrinta, jog dėl tokio patekimo nepablogės gera požeminio vandens cheminė būklė, neatsiras reikšmingos ir nuolatinės teršalų koncentracijos požeminiame vandenyje didėjimo tendencijos ir kitaip nebus sukelta požeminio vandens tarša. Šiose priemonėse atsižvelgiama į nustatytą geriausią praktiką, įskaitant geriausią aplinkos apsaugos praktiką ir geriausius prieinamus metodus, nurodytus atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose.

Nustatant priemones pagal pirmiau minėtus a arba b punktus, valstybės narės gali pradiniam etape nustatyti aplinkybes, kuriomis Direktyvos 2000/60/EB VIII priede išvardyti teršalai, ypač to priedo 7 punkte nurodyti pagrindiniai metalai ir jų junginiai turi būti laikomi pavojingais arba nepavojingais.

2. Kiek tik įmanoma techniniu požiūriu, atsižvelgiama į poveikį požeminio vandens cheminei būklei darantį teršalų patekimą iš pasklidusių taršos šaltinių.

3. Nepažeidžiant kituose Bendrijos teisės aktuose nustatytų griežtesnių reikalavimų, valstybės narės gali netaikyti priemonių, kurių reikalaujama pagal 1 dalį, kai teršalai patenka:

a) dėl tiesioginio teršalų išleidimo, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies j punktą;

b) kompetentingų institucijų nuomone yra tokio nedidelio kiekio ir koncentracijos, kad yra atmetama bet kokia požeminio vandens, į kurį teršalai išleidžiami, esamo arba būsimo kokybės pablogėjimo pavojaus galimybė;

c) dėl nelaimingo atsitikimo ar išskirtinių gamtinės kilmės aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, išvengti ar sušvelninti;

d) dėl dirbtinio požeminio vandens telkinių papildymo ar padidinimo, kuriam suteiktas leidimas pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies f punktą;

e) kompetentingų institucijų manymu, nebuvo techniškai įmanoma tam užkirsti kelią ar to apriboti, nenaudojant:

i) priemonių, padidinančių pavojų žmonių sveikatai ar aplinkos kokybei apskritai; arba

ii) neproporcingai brangių priemonių, skirtų iš užteršto žemės paviršiaus ar podirvio pašalinti teršalų kiekį ar

kitaip kontroliuoti prasisunkimą į užterštą žemės paviršių ar podirvį; arba

f) dėl veiklos paviršiniame vandenyje, kuria siekiama be kita ko sumažinti potvynių ir sausrų sukeltus padarinius bei valdyti vandenį bei vandens kelius, įskaitant tarptautiniu lygiu. Tokia veikla, įskaitant, pavyzdžiui, nuosėdų išvalymą, išsiurbimą, perkėlimą ir patalpinimą paviršiniame vandenyje, vykdoma vadovaujantis tuo tikslu valstybių narių nustatytomis bendrosiomis privalomomis taisyklėmis, ir, kai taikoma, su remiantis tomis taisyklėmis išduotais leidimais ir licencijomis, jeigu toks teršalų patekimas netrukdo siekti aplinkos apsaugos tikslų, nustatytų atitinkamiems vandens telkiniams pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį.

4. Valstybių narių kompetentingos institucijos turi 3 dalyje nurodytą išimčių sąrašą, kad galėtų, Komisijai paprašius, jai apie jas pranešti.

7 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

... (*) — 2013 m. gruodžio 22 d. laikotarpiu vykdamą naują leidimo suteikimo procedūrą pagal Direktyvos 80/68/EEB 4 ir 5 straipsnius, atsižvelgiama į šios direktyvos 3, 4 ir 5 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

8 straipsnis

Techninės adaptacijos

II, III ir IV priedai gali būti suderinti su mokslinė ir technine pažanga Direktyvos 2000/60/EB 21 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka ir atsižvelgiant į tos direktyvos 13 straipsnio 7 dalyje numatytą upės baseino valdymo plano patikslinimo ir atnaujinimo laikotarpį.

9 straipsnis

Įgyvendinimas

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki ... (*), įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai informuoja Komisiją.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

(*) Dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

...

Tarybos vardu
Pirmininkas

...

_____

I PRIEDAS

POŽEMINIO VANDENS KOKYBĖS STANDARTAI

1. Pagal 4 straipsnį atliekant požeminio vandens cheminės būklės įvertinimą, toliau pateikiami požeminio vandens kokybės standartai yra Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.3.2 lentelėje nurodyti ir pagal tos direktyvos 17 straipsnį nustatyti kokybės standartai.

Teršalas	Kokybės standartai	Pastaba
Nitratai	50 mg/l	Dėl veiklos, patenkančios į Direktyvos 91/676/EEB taikymo sritį, — būtinos šiai vertei (t. y. 50 mg/l) programos ir priemonės turi atitikti tą direktyvą ⁽¹⁾ .
Veikliosios medžiagos pesticiduose, įskaitant jų reikšminguosius metabolitus, skilimo ir reakcijos produktai ⁽²⁾	0,1 µg/l 0,5 µg/l (bendra) ⁽³⁾	

⁽¹⁾ Į Direktyvos 91/676/EB taikymo sritį nepatenkančiai veiklai ši nuostata netaikoma.

⁽²⁾ Pesticidais vadinami augalų apsaugos produktai ir biocidiniai produktai, apibrėžti atitinkamai Direktyvos 91/414/EEB 2 straipsnyje ir Direktyvos 98/8/EB 2 straipsnyje.

⁽³⁾ Žodžiu „bendra“ apibrėžiama visų monitoringo metu nustatytų ir išmatuotų atskirų pesticidų suma.

2. Pesticidų kokybės standartų taikymo šioje direktyvoje nustatyta tvarka rezultatai nepažeidžia rezultatų, gautų taikant rizikos įvertinimo procedūras, kurių reikalaujama pagal Direktyvą 91/414/EEB arba Direktyvą 98/8/EB.
3. Jeigu manoma, kad konkrečiam požeminio vandens telkiniui taikant požeminio vandens kokybės standartus, nebus pasiekta aplinkos apsaugos tikslų dėl su juo susijusių paviršinio vandens telkinių, išdėstytų Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje arba gerokai pablogės ekologinė ar cheminė tokių telkinių kokybė, arba bus pastebima bet kokia didesnė žala tiesiogiai nuo požeminio vandens telkinio priklausomai sausumos ekosistemai, pagal šios direktyvos 3 straipsnį ir II priedą nustatomos griežtesnės ribinės vertės. Šiai ribinei vertei būtinos programos ir priemonės taip pat taikomos veiklai, patenkančiai į Direktyvos 91/676/EEB taikymo sritį.

II PRIEDAS

POŽEMINIO VANDENS TERŠALŲ IR TARŠOS RODIKLIŲ RIBINĖS VERTĖS

A DALIS. RIBINIŲ VERČIŲ NUSTATYMO, KURĮ PAGAL 3 STRAIPSNĮ ATLIEKA VALSTYBĖS NARĖS, GAIRĖS

Valstybės narės nustato ribines vertes visoms teršiančioms medžiagoms ir taršos rodikliams, kurie, atlikus charakteristikų analizę vadovaujantis Direktyvos 2000/60/EB 5 straipsniu, apibūdina požeminio vandens telkinius ar požeminio vandens telkinių grupes kaip priskirtinus rizikos grupei, jog jose bus nepasiekta gera požeminio vandens cheminė būklė.

Ribinės vertės nustatomos taip, kad tipiniame monitoringo taške gautiems monitoringo rezultatams viršijus ribines vertes būtų aišku, jog yra pavojus, kad nesilaikoma 4 straipsnio 2 dalies b punkto ii, iii ir iv papunkčiuose nurodytos vienos ar daugiau geros požeminio vandens cheminės būklės sąlygų.

Nustatydamą ribines vertes valstybė narė atsižvelgia į šias gaires:

1. Ribinių verčių nustatymas turėtų būti grindžiamas atsižvelgiant į:
  - a) požeminio vandens ir su juo susijusių vandens ekosistemų bei nuo jo priklausomų sausumos ekosistemų tarpusavio sąveikos mastą;
  - b) kliūtis realiam ar potencialiam teisėtam požeminio vandens naudojimui ar jo funkcijoms;
  - c) visus teršalus, apibūdinančius požeminio vandens telkinio priskyrimą rizikos grupei, atsižvelgiant į B dalyje nustatytus minimalius sąrašus;
  - d) hidrogeologines charakteristikas, įskaitant informaciją apie fonines vertes ir vandens balanso skaičiavimus.
2. Nustatant ribines vertes taip pat turėtų būti atsižvelgiama į teršalų kilmę, į jų galimą natūralų susidarymą, jų toksikologiją ir sklaidos tendenciją, jų patvarumą ir jų bioakumuliacinį potencialą.
3. Nustatant ribines vertes turėtų būti remiamasi surinktų duomenų kontrolės mechanizmu, grindžiamu duomenų kokybės įvertinimu, analitiniais svarstymais ir foniniais lygiais, nustatomais medžiagoms, kurios gali atsirasti tiek natūraliai, tiek dėl žmogaus veiklos.

B DALIS. TERŠALŲ IR JŲ RODIKLIŲ, Į KURIUOS TURI ATSIŽVELGTI VALSTYBĖS NARĖS, PAGAL 3 STRAIPSNĮ NUSTATYDAMOS RIBINES VERTES, MINIMALŪS SĄRAŠAI

1. **Medžiagos arba jonai, kurie gali susidaryti tiek natūraliai, tiek dėl žmogaus veiklos**

Arsenas
Kadmis
Švinas
Gyvsidabris
Amonis
Chloridas
Sulfatas

2. **Žmogaus sukurtos sintetinės medžiagos**

Trichloretilenas
Tetrachloretilenas

3. **Parametrai, nurodantys druskingo ar kitokio vandens prasiskverbimą⁽¹⁾**

Savitasis elektros laidis

⁽¹⁾ Dėl žmogaus veiklos atsirandančioms druskingo vandens koncentracijoms, valstybės narės gali nuspręsti taikyti arba sulfato ir chlorido, arba savitojo laidžio ribines vertes.

C DALIS. INFORMACIJA, KURIA VALSTYBĖS NARĖS TURI PATEIKTI APIE TERŠALUS IR JŲ RODIKLIUS, KURIŲ RIBINĖS VERTĖS BUVO NUSTATYTOS

Upės baseino valdymo plane, pateiktame pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnį, valstybės narės apibendrina, kaip buvo laikomasi šio priedo A dalyje nurodytos tvarkos.

Pirmiausia valstybės narės, kai tai įmanoma, pateikia:

- a) informaciją apie tai, kiek yra požeminio vandens telkinių arba telkinių grupių, apibūdintų kaip priskirtinų rizikos grupei, ir apie teršalus bei taršos rodiklius, kurie lėmė jų priskyrimą rizikos grupei, įskaitant nustatytas koncentracijas (vertes);
  - b) informaciją apie visus požeminio vandens telkinius, priskirtus rizikos grupei, ypač apie jų dydį, požeminių vandens telkinių ir su jais susijusių paviršinio vandens telkinių bei nuo jų tiesiogiai priklausomų sausumos ekosistemų santykį, o natūraliai susidarantių medžiagų atveju — požeminio vandens telkinių foninį lygį;
  - c) ribines vertes, taikomas nacionaliniu lygiu, upės baseino rajono ar tarptautinės upės baseino rajono dalies, esančios valstybės narės teritorijoje, lygiu arba požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės lygiu;
  - d) santykį tarp ribinių verčių ir
    - i) natūraliai susidarantių medžiagų atveju, — nustatytų foninių lygių;
    - ii) aplinkos apsaugos kokybės tikslų bei kitų vandens apsaugos standartų, egzistuojančių nacionaliniu, Bendrijos arba tarptautiniu lygiu, ir
    - iii) atitinkamos informacijos apie teršalų toksikologiją, ekotoksikologiją, patvarumą, bioakumuliacinį potencialą ir sklaidos tendenciją.
-

III PRIEDAS

POŽEMINIO VANDENS CHEMINĖS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

1. Įvertinimo tvarka požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės cheminei būklei nustatyti taikoma visiems požeminio vandens telkiniams ar požeminio vandens telkinių grupėms, priskirtoms rizikos grupei, ir teršalams, kurie padeda tuo aspektu apibūdinti požeminio vandens telkinį ar telkinių grupę.
  2. Pradėdamos 4 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytus tyrimus, valstybės narės atsižvelgia į:
    - a) informaciją, surinktą kaip charakteristikų analizės, atliekamos vadovaujantis Direktyvos 2000/60/EB 5 straipsniu ir jos II priedo 2.1, 2.2 ir 2.3 skirsniais, dalį;
    - b) požeminio vandens monitoringo tinklo rezultatus, gautus laikantis Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.4 skirsnio, ir
    - c) kitą atitinkamą informaciją, įskaitant metinio aritmetinio atitinkamų teršalų koncentracijos vidurkio monitoringo taške palyginimą su I priede nustatytais požeminio vandens kokybės standartais ir valstybių narių pagal 3 straipsnį bei II priedą nustatytais ribinėmis vertėmis.
  3. Tirdamos, ar yra laikomasi 4 straipsnio 2 dalies b punkto i ir iv papunkčiuose nurodytų geros požeminio vandens cheminės būklės sąlygų, valstybės narės prirėikus ir jei būtina, remdamosi atitinkamai sukauptais monitoringo rezultatais, pasitelkusios, jei būtina, požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės konceptuali modeliu pagrįstais koncentracijos įvertinimais, įvertina požeminio vandens telkinio, kuriame metinis aritmetinis tam tikro teršalo koncentracijos vidurkis yra aukštesnis už požeminio vandens kokybės standartą ar už ribinę vertę, apimtį.
  4. Tirdamos, ar yra laikomasi 4 straipsnio 2 dalies b punkto ii ir iii papunkčiuose nurodytų geros požeminio vandens cheminės būklės sąlygų, valstybės narės prirėikus ir jei būtina, remdamosi atitinkamais monitoringo rezultatais ir tinkamu požeminio vandens telkinio konceptuali modeliu, įvertina:
    - a) teršalų, patenkančių ar galinčių patekti iš požeminio vandens telkinio į su juo susijusius paviršinius vandenis ar nuo jo tiesiogiai priklausomas sausumos ekosistemas, kiekį ir koncentraciją;
    - b) teršalų, patenkančių į susijusius paviršinius vandenis ar tiesiogiai priklausomas sausumos ekosistemas, kiekio ir koncentracijos tikėtiną poveikį;
    - c) druskingo ar kitokio vandens prasiskverbimą į požeminio vandens telkinį; ir
    - d) dėl teršalų požeminio vandens telkinyje kylantį pavojų vandens, išgaunamo arba ketinamo išgauti iš požeminio vandens telkinio ir skirto žmonės vartoti, kokybei.
  5. Valstybės narės požeminio vandens telkinio ar požeminio vandens telkinių grupės požeminio vandens cheminę būklę pristato žemėlapiuose pagal Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.4.5 ir 2.5 skirsnius. Be to, valstybės narės šiuose žemėlapiuose nurodo, jei būtina ir galima, visus monitoringo taškus, kuriuose yra viršyti požeminio vandens kokybės standartai ir (arba) ribinės vertės.
-

IV PRIEDAS

REIŠKŠMINGŲ IR NUOLATINIŲ DIDĖJIMO TENDENCIJŲ NUSTATYMAS IR MAŽINIMAS

A DALIS. REIŠKŠMINGŲ IR NUOLATINIŲ DIDĖJIMO TENDENCIJŲ NUSTATYMAS

Valstybės narės nustato reikšmingas ir nuolatinės didėjimo tendencijas visuose požeminio vandens telkiniuose ar požeminio vandens telkinių grupėse, kurios priskirtos rizikos grupei pagal Direktyvos 2000/60/EB II priedą, atsižvelgiant į tokius reikalavimus:

1. Pagal Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.4 skirsnį monitoringo programa sudaroma taip, kad būtų galima nustatyti reikšmingas ir nuolatinės teršalų, nustatytų pagal šios direktyvos 3 straipsnį, koncentracijų tendencijas.
2. Reikšmingų ir nuolatinės didėjimo tendencijų nustatymo tvarka grindžiama tokiais elementais:
  - a) parenkamas toks monitoringo dažnumas ir monitoringo taškai, kad jų pakaktų:
    - i) teikti informaciją, kuri būtina siekiant užtikrinti, kad tokias stiprėjančias tendencijas galima būtų su deramu pasitikėjimu ir tikslumu atskirti nuo natūralių nukrypimų;
    - ii) nustatyti tokias didėjimo tendencijas taip, kad liktų pakankamai laiko įgyvendinti priemones siekiant užkirsti kelią aplinkos apsaugos požiūriu reikšmingiems žalingiems požeminio vandens kokybės pokyčiams arba bent kiek įmanoma juos sušvelninti. Pirmą kartą toks nustatymas turi būti atliktas 2009 m., jei įmanoma, atsižvelgus į esamus duomenis, pagal Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnyje nurodytą pirmąjį upės baseino valdymo planą rengiant pranešimą apie tendencijos nustatymą, ir po to bent kas šešerius metus;
    - iii) atsižvelgti į požeminio vandens telkinio laikinas fizines ir chemines charakteristikas, įskaitant požeminio vandens nuotėkio sąlygas, papildymo normas ir prisisunkimo per dirvožemį ar podirvį laiką.
  - b) naudojami monitoringo ir analizės metodai, atitinkantys tarptautinius kokybės kontrolės principus, įskaitant, jei reikia, CEN ar nacionalinius standartizuotus metodus, siekiant užtikrinti, kad būtų teikiami lygiavertės mokslinės kokybės ir palyginami duomenys;
  - c) įvertinimas grindžiamas statistiniu metodu, tokiu kaip regresijos analizė, analizuojant tendencijas atskiruose monitoringo taškuose tam tikrais laiko tarpais;
  - d) siekiant išvengti paklaidų nustatant tendencijas, visiems žemiau kiekybinio įvertinimo ribos esantiems matams skaičiuojant priskiriama pusė iš visų laiko tarpų aukščiausio kiekybinio įvertinimo ribos vertės, išskyrus bendros pesticidų apimtys atveju.
3. Nustatant reikšmingas ir nuolatinės medžiagų, susidarantių tiek natūraliai, tiek dėl žmogaus veiklos, koncentracijos didėjimo tendencijas atsižvelgiama į duomenis, jeigu jų yra, surinktus prieš pradėdant vykdyti monitoringo programą siekiant pateikti pranešimą apie tendencijų nustatymą pirmame upės baseino valdymo plane, numatyttame Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnyje.

B DALIS. PRADINIAI TENDENCIJOS MAŽINIMO TAŠKAI

Pagal 5 straipsnį valstybės narės pakeičia nustatytas reikšmingas ir nuolatinės didėjimo tendencijas, kai šios kelia pavojų susijusioms vandens ekosistemoms, tiesiogiai priklausomoms sausumos ekosistemoms, žmonių sveikatai ar teisėtam — dabar vykdomam arba potencialiam — vandens aplinkos naudojimui, atsižvelgdamos į tokius reikalavimus:

1. Priemonių mažinti reikšmingas ir nuolatinės didėjimo tendencijas įgyvendinimo pradinis taškas yra tada, kai teršalo koncentracija siekia 75 % I priede numatytų požeminio vandens kokybės standartų ir pagal 3 straipsnį nustatytų ribinių verčių parametrinės vertės, nebent:
  - a) pradinis taškas turi būti atkeltas anksčiau, kad tendencijos mažinimo priemonėmis galima būtų kuo ekonomiškiau užkirsti kelią aplinkos apsaugos požiūriu reikšmingiems žalingiems požeminio vandens kokybės pokyčiams arba bent kiek įmanoma juos sušvelninti;
  - b) kitoks pradinis taškas yra pateisinamas, kai dėl nustatymo ribos neįmanoma nustatyti, ar pasiekta 75 % parametrinės vertės tendencija, arba
  - c) tendencijos didėjimo ir galimybės ją mažinti procentas yra toks, kad vėliau nukėlus tendencijos mažinimo priemonių pradinį tašką, tokiomis priemonėmis vis tiek galima būtų kuo ekonomiškiau užkirsti kelią aplinkos apsaugos požiūriu reikšmingiems žalingiems požeminio vandens kokybės pokyčiams arba bent kiek įmanoma juos sušvelninti.

- Į Direktyvos 91/676/EEB taikymo sritį patenkančiai veiklai priemonių mažinti reikšmingas ir nuolatinės didėjimo tendencijas įgyvendinimo pradinis taškas nustatomas pagal tą direktyvą ir Direktyvą 2000/60/EB.
2. Nustacius pradinį tašką požeminio vandens telkiniui, priskirtam rizikos grupei pagal Direktyvos 2000/60/EB V priedo 2.4.4 skirsnį ir laikantis šio priedo B dalies 1 punkto, jis nekeičiamas per Direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnyje numatyto upės baseino valdymo plano šešerių metų ciklą.
  3. Tendencijos mažinimas įrodomas atsižvelgiant į atitinkamas monitoringo nuostatas, pateiktas A dalies 2 punkte.
-

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

Komisija savo pasiūlymą ⁽¹⁾ dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos priėmė 2003 m. spalio 28 d.

Europos Parlamentas pirmuoju svarstymu priėmė nuomonę 2005 m. balandžio 28 d.

Regionų komitetas pateikė nuomonę 2004 m. vasario 12 d. ⁽²⁾

Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas savo nuomonę priėmė 2004 m. kovo 31 d. ⁽³⁾

Taryba priėmė bendrąją poziciją 2006 m. sausio 23 d.

II. TIKSLAS

Požeminis vanduo yra svarbus gamtinis išteklius, teikiantis vandenį žmonėms vartoti bei naudoti žemės ūkyje ir pramonėje. Taip pat jis ypač svarbus, pirmiausia sausros laikotarpiu, vandens ir žemės ekosistemų išsaugojimui. Todėl būtina apsaugoti požeminį vandenį nuo taršos, ypatingą dėmesį skiriant prevencijai, nes požeminio vandens kokybę atstatyti, net ir pašalinus taršos šaltinį, dažniausiai yra sunku ir tai užima daug laiko.

Požeminio vandens apsauga nuo taršos šiuo metu reglamentuojama Direktyva 80/68/EEB ⁽⁴⁾, kuri bus panaikinta 2013 m., ir Direktyva 2000/60/EB: Pagrindų direktyva dėl vandens (PDV) ⁽⁵⁾.

Šiuo pasiūlymu siekiama vykdyti PDV 17 straipsnyje nurodytą bendrąją reikalavimą, kad remdamiesi Komisijos pasiūlymu, Europos Parlamentas ir Taryba patvirtintų konkrečias požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės priemones, siekiant užtikrinti, kad pagrindų direktyvoje numatyti su požeminiu vandeniu susiję aplinkosaugos tikslai būtų pasiekti.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

Bendrosios nuostatos

Į bendrąją poziciją pažodžiui, iš dalies arba iš esmės įtraukta daugelis Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtų pakeitimų. Jie pagerina arba patikslina siūlomos direktyvos tekstą.

Tačiau kiti pakeitimai bendrojoje pozicijoje nėra atspindėti, nes Taryba nutarė, kad jie keliais atvejais buvo nereikalingi arba nepriimtini, kadangi buvo išbrauktos arba visiškai perrašytos pirminio Komisijos pasiūlymo nuostatos. Tai pirmiausia taikoma priedams, kuriuos Taryba norėjo kuo labiau supaprastinti ir patikslinti, kad būtų užtikrintas veiksmingas įgyvendinimas.

Kai kurie pakeitimai nebuvo įtraukti į bendrąją poziciją, kadangi Tarybos nuomone jie neatitiko Bendrijos teisės aktų rengimo vadovo nuostatų, nes juose buvo kartojamos ar interpretuojamos Direktyvos 2000/60/EB, Pagrindų direktyvos dėl vandens, nuostatos arba joms buvo prieštaraujama.

Keli pakeitimai buvo atmesti, nes buvo manoma, kad jais siekiama įtraukti nuostatas, nepriklausančias pasiūlymo taikymo sričiai, kaip nustatyta pagrindų direktyvoje, arba kurios reglamentuojamos kitais teisės aktais.

Bendrojoje pozicijoje taip pat yra kitų pakeitimų, nenumatytų Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtoje nuomonėje. Pirmiausia Taryba siekė kuo racionaliau sutvarkyti siūlomo teisės akto struktūrą, kad kompetentingoms institucijoms ir piliečiams būtų lengviau suprasti valstybėms narėms nustatytus reikalavimus. Be to, buvo atlikta keletas redakcinių pakeitimų, siekiant teksto aiškumo ar bendro direktyvos nuoseklumo.

⁽¹⁾ OL C 45E, 2006 2 23, p. 75.

⁽²⁾ OL C 109, 2004 4 30, p. 29.

⁽³⁾ OL C 112, 2004 4 30, p. 40.

⁽⁴⁾ OL L 20, 1980 1 26, p. 43.

⁽⁵⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

Konkretūs klausimai

Pirmiausia, Taryba sutarė, kad:

- 1 pakeitimas ir 2 pakeitimo pirma dalis buvo neaiškūs, nes neaišku, kuo skiriasi „tarša“ ir „pablogėjimas“. atitinkamai pagal PDV 1 straipsnis buvo papildytas nuoroda dėl poreikio užkirsti kelią požeminio vandens būklės pablogėjimui.
- 3 pakeitimu visiems požeminio vandens telkiniams būtų nustatyti standartai, taikomi telkiniams, naudojamiems geriamo vandens gavybai, o to praktiškai įgyvendinti neįmanoma. Tas pats argumentas galioja 62 pakeitimo (kurio antrą dalį Taryba priėmė) pirmai daliai, 65 pakeitimo 2 dalies b punktui ir 68 pakeitimui.
- 95 ir 100 pakeitimuose nustatytų tikslų geriausia būtų siekti remiantis Bendrijos bendrosiomis mokslinių tyrimų programomis.
- 4 pakeitimas neatitiko PDV, kurioje nustatomas aiškus skirtumas tarp požeminio vandens ir paviršinio vandens apsaugos lygio.
- 7, 10 ir 80 pakeitimai bei 15 pakeitimo aa punktas buvo susiję su kiekybine požeminio vandens būkle. Tai nepriklausė šios dukterinės direktyvos taikymo sričiai, kuri, kaip apibrėžta PDV 17 straipsnyje, yra išimtinai susijusi su kokybės būkle.
- 8 ir 9 pakeitimai, susiję su kitomis politikos sritimis, neatitiko Bendrijos teisės aktų rengimo vadovo nuostatų, kaip ir 13 pakeitimas, kuris, manoma, interpretuoja PDV, o ne paremia požeminio vandens direktyvą.
- 11 pakeitimas nebuvo reikalingas, nes bendrosios pozicijos tekste 6 straipsnyje yra nustatytas režimas, lygiavertis Direktyvoje 80/68/EEB nustatytam režimui.
- 16 pakeitimu buvo pakartotos PDV 5 straipsnio nuostatos, aiškiai nustatančios su charakteristikų nustatymu susijusias pareigas.
- 17 straipsnis nebuvo priimtinas, kadangi Taryba manė, jog aiškiai konceptuali ir terminologiniu požiūriu nustatytas skirtumas tarp Bendrijos lygiu nustatomų kokybės standartų ir ribinių verčių, kurias turi nustatyti valstybės narės, remdamosi nacionaline hidrogeologine specifiška, buvo esminis siūlomos direktyvos elementas. Susilpninus šį požiūrį ar atsisakius jį taikyti, įgyvendinimas taptų dar sudėtingesnis ir mažiau veiksmingas siekiant rezultatų. Tas pats argumentas galioja visame tekste visiems ar daliai šių pakeitimų: 30, 31, 34, 36, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 89 ir 90.
- 18 pakeitimas iš esmės buvo priimtinas, tačiau buvo patikslinta formuluotė, kad būtų geriau sprendžiamas tendencijų, kurių potencialus rezultatas — pavojus aplinkai, sąvokos klausimas.
- 19 ir 20 pakeitimai buvo priimtini iš dalies, tačiau jie neatitiko PDV, kokia ji yra parengta. Abiejų pakeitimų elementai buvo sujungti 2 straipsnio 4 dalyje.
- 21 pakeitimas pakartotinai apibrėžė PDV esančią sąvoką ir dėl to būtų galėjęs sukelti painiavos. PDV reikalaujama „požeminio vandens telkinių būklės nepabloginimo“, o ne kokybės nepabloginimo.
- 22 ir 24 pakeitimai, bei 38 pakeitimo pirmoji dalis nurodė sąvokas, kurios ta prasme nenaudojamos bendroje pozicijoje ir tai sukėlė rimtų praktinių sunkumų. Tačiau natūraliai susidarančių koncentracijų (apie kurias užsimenama ir 91 pakeitime) klausimui skirta 7 konstatuojamoji dalis.
- 23, 49 ir 93 pakeitimais buvo įvesta nauja, sudėtinga ir nebūtina sąvoka, dėl kurios galėjo atsirasti daug klaidingų interpretacijų. Ankstesnis užteršimas yra pakankamai reglamentuotas bendresnėmis nuostatomis, pateikiamomis bendroje pozicijoje ir PDV.
- Atsižvelgiant į siūlomos direktyvos taikymo sritį, 56 pakeitimas nėra aktualus.
- 27 pakeitimas buvo nesuderinamas su Tarybos požiūriu, kad kokybės standartų ir ribinių verčių nustatomas lygis turi atitikti požeminio vandens telkiniams keliamą pavojų.

- 57 ir 59 pakeitimai buvo nebūtini, nes geros ir blogos cheminės būklės reikšmė aptariamose bendrojoje pozicijoje.
- 37 pakeitimas buvo nebūtinai dėl PDV pateiktų teršalo ir taršos sąvokų apibrėžimų.
- 40 pakeitimas buvo nepriimtinas, nes už priemonių programos įgyvendinimą atsako valstybės narės.
- 41 ir 58 išdėstytos problemos buvo aptartos atitinkamai bendrosios pozicijos IV ir III prieduose.
- 46 pakeitimas buvo nepriimtinas, nes jame naudojama nuostata, paimta iš Direktyvos 80/68/EEB, kur ji naudojama visai kitame kontekste, ir dėl to ji būtų praktiškai neįgyvendinama.
- 51, 52 ir 54 pakeitimais buvo pakartotos PDV nuostatos. Kalbant apie 50 pakeitimą, 6 straipsnio 4 dalyje Taryba panaudojo formuluotes, atitinkančias Direktyvos 80/68/EEB stilių (15 straipsnio), atsižvelgdama į poreikį sumažinti biurokratinę naštą.
- 55 pakeitimu buvo nepagrįstai nustatyta, kad III priede nebus galima atlikti techninių patikslinimų.
- Dėl 60 pakeitime siūlomo išbraukimo ši požeminio vandens direktyva ir Direktyva 91/676/EEB būtų nesuderinamos. Bendrojoje pozicijoje paaiškinamas šių dviejų direktyvų ryšys.
- 64 pakeitimas iš esmės nebeaktualus, nes bendrojoje pozicijoje laikymosi problema sprendžiama kitaip, siekiant išvengti situacijos, kai nesilaikymas viename stebėsenos punkte reikštų nesilaikymą visame požeminio vandens telkinyje ar telkinių grupėje (plg. 4 straipsnį ir III priedą).
- 73, 76, 77, 78 pakeitimai, 79 pakeitimo pirma dalis bei 83, 84 ir 85 pakeitimai nebeaktualūs. Pirmiausia, Tarybos nuomone, pirminiame pasiūlyme pateiktas nustatytų laiko tarpų metodas yra netaikytinas atsižvelgiant į hidrogeologinių sąlygų visoje ES įvairovę, ir bendri kriterijai turėtų būti nustatyti tik tendencijų identifikavimui ir pradiniam tendencijos kitimo taškams (IV priedas). 79 pakeitimo antra dalis (panaši į 89 pakeitimą) buvo iš esmės įtraukta į IV priedo 1.3 punktą.
- 81 pakeitimas sukėlė painiavos ir buvo nesuderinamas su PDV. Bendrosios pozicijos 5 straipsnio 2 dalyje patikslinama, kas turi būti apsaugoma.

IV. IŠVADA

Taryba mano, kad bendrojoje pozicijoje pateikiamas subalansuotas priemonių paketas, kuriuo būtų prisidėta siekiant Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslų, išvardytų EB sutarties 174 straipsnio 1 dalyje, ir padidinta požeminio vandens apsauga nuo taršos, kartu užtikrinant Direktyvoje 2000/60/EB nustatytą su požeminiu vandeniu susijusių aplinkos apsaugos reikalavimų laikymąsi ir sudarant sąlygas šį paketą veiksmingai įgyvendinti valstybėms narėms, tinkamai atsižvelgiant į konkrečias hidrogeologines sąlygas nacionaliniu lygiu.

Ji tikisi konstruktyvių diskusijų su Europos Parlamentu, kad direktyva būtų priimta kuo greičiau.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 5/2006**Tarybos priimta 2006 m. sausio 23 d.****siekiant priimti ... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/.../EB, sukuriančią Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE)**

(2006/C 126 E/02)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Bendrijos aplinkos politika turi būti siekiama aukšto apsaugos lygio atsižvelgiant į skirtingų Bendrijos regionų būklės įvairovę. Be to, informacija, įskaitant erdvinę informaciją, yra būtina formuluojant ir įgyvendinant šią politiką ir kitas Bendrijos politikos kryptis, kuriose pagal Sutarties 6 straipsnį turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus. Tam, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į šiuos reikalavimus, būtina sukurti šios informacijos naudotojų ir teikėjų tarpusavio koordinavimo mechanizmą, kuris leistų sujungti įvairių sektorių turimą informaciją ir žinias.

(2) Šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programoje, priimtoje Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1600/2002/EB ⁽³⁾, reikalaujama daug dėmesio skirti integruotam Bendrijos aplinkos apsaugos politikos formavimui, atsižvelgiant į regioninius ir vietos skirtumus. Kyla nemažai problemų, susijusių su erdvinės informacijos, reikalingos siekiant toje programoje numatytų tikslų, buvimu, kokybe, sutvarkymu, prieinamumu ir dalijimusi.

(3) Erdvinės informacijos kiekio, kokybės, sutvarkymo, prieinamumo ir dalijimosi tokia informacija problemos yra bendros daugeliui politikos sričių bei informacijos rūšių ir su jomis susiduriama įvairiuose valdžios institucijų lygmenyse. Šioms problemoms spręsti reikia reglamen-

tuoti priemones, pagal kurias įvairių lygmenų valdžios institucijos ir skirtingi sektoriai keistųsi ir dalintųsi sudėtingais erdviniais duomenimis ir erdvinių duomenų paslaugomis, priėtų prie jų ir jais naudotųsi. Tam reikia sukurti Bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą.

(4) Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūra (INSPIRE) turėtų padėti formuoti politiką, atsižvelgiant į politikos ir veiklos kryptis, kurios gali turėti tiesioginį ar netiesioginį poveikį aplinkai.

(5) INSPIRE turėtų būti grindžiama valstybių narių sukurtomis erdvinės informacijos infrastruktūromis, kurios atitinka bendras įgyvendinimo taisykles ir kurias papildo Bendrijos lygio priemonės. Šios priemonės turėtų užtikrinti valstybių narių sukurtų erdvinės informacijos infrastruktūrų suderinamumą ir galimybę jomis naudotis Bendrijoje ir tarpvalstybinio mastu.

(6) Valstybių narių erdvinės informacijos infrastruktūros turėtų būti sukurtos užtikrinant, kad erdviniai duomenys būtų saugomi, pateikiami naudoti ir tvarkomi tinkamiausiu lygiu; kad būtų galima nuosekliai sujungti skirtingų Bendrijos šaltinių erdvinius duomenis ir kad jais galėtų naudotis daugelis naudotojų ir programų; kad viename valdžios institucijų lygmenyje surinkta erdvine informacija galima būtų dalintis su kitomis valdžios institucijomis, jei ši direktyva įpareigoja šias valdžios institucijas dalintis erdviniais duomenimis; kad erdvinių duomenų pateikimo sąlygos nepagrįstai neribotų jų platus naudojimo; kad būtų galima nesunkiai rasti esamus erdvinius duomenis, įvertinti jų tinkamumą konkrečiam tikslui ir sužinoti jų naudojimo sąlygas.

(7) Erdvinė informacija, kuriai taikoma ši direktyva, ir informacija, kuriai taikoma 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ⁽⁴⁾, iš dalies sutampa. Todėl ši direktyva turėtų nepažeisti Direktyvos 2003/4/EB.

⁽¹⁾ OL C 221, 2005 9 8, p. 33.

⁽²⁾ 2005 m. birželio 7 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2006 m. sausio 23 d. Tarybos bendroji pozicija ir Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

- (8) Ši direktyva turėtų nepažeisti 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos Nr. 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo ⁽¹⁾, nes abiejų direktyvų tikslai vieni kitus papildo.
- (9) INSPIRE sukūrimas turės reikšmingą pridėtinę vertę kitoms Bendrijos iniciatyvoms, pavyzdžiui, 2002 m. gegužės 21 d. Tarybos reglamentui (EB) Nr. 876/2002 dėl bendros įmonės „Galileo“ įsteigimo ⁽²⁾ ir Komisijos komunikatui Europos Parlamentui ir Tarybai dėl „Pasaulinės aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemos (GMES): GMES įdiegimas iki 2008 m. (Veiksmų planas (2004–2008))“, kurios ir jam bus naudingos. Valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę naudoti turimus Galileo ir GMES duomenis ir paslaugas, kai jie taps prieinami, ypač Galileo teikiamus laiko ir erdvės duomenis.
- (10) Daug iniciatyvų vykdoma nacionaliniu ir Bendrijos lygiu siekiant surinkti, suderinti ar organizuoti erdvinės informacijos platinimą ar naudojimą. Šios iniciatyvos gali būti nustatytos Bendrijos teisės aktais, tokiais kaip 2000 m. liepos 17 d. Komisijos sprendimu 2000/479/EB dėl Europos išmetamųjų teršalų registro (EPER) įgyvendinimo pagal Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (IPPC) 15 straipsnį ⁽³⁾ ir 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2152/2003 dėl miškų ir aplinkos sąveikos monitoringo Bendrijoje (Forest Focus) ⁽⁴⁾, Bendrijos finansuojamomis programomis (pavyzdžiui CORINE žemės dangos, Europos transporto politikos informacinės sistema) arba gali kilti iš iniciatyvų, kurių imamasi nacionaliniu arba regioniniu lygiu. Ši direktyva ne tik prisidės prie minėtų iniciatyvų, suteikdama joms pagrindą jų sąveikai užtikrinti, bet ir naudosis jau sukaupta patirtimi ir iniciatyvomis, nekartojančiomis jau atlikto darbo.
- (11) Ši direktyva turėtų būti taikoma erdviniams duomenims, kuriuos turi valdžios institucijos arba kiti subjektai jų vardu, ir valdžios institucijų naudojimuisi šiais duomenimis atliekant viešojo pobūdžio funkcijas. Tačiau taikant tam tikras sąlygas, ji taip pat turėtų būti taikoma erdviniams duomenims, kuriuos turi fiziniai ar juridiniai asmenys (ne valdžios institucijos), jei šie fiziniai ar juridiniai asmenys to pageidauja.
- (12) Ši direktyva neturėtų nustatyti reikalavimų rinkti naujus duomenis arba šią informaciją perduoti Komisijai, nes šiuos klausimus reglamentuoja kiti su aplinka susiję teisės aktai.
- (13) Nacionalinių infrastruktūrų įgyvendinimas turėtų būti palaipsnis, ir todėl erdvinio duomenų kategorijos, kurioms taikoma ši direktyva, turėtų būti suskirstytos pagal prioritetus. Įgyvendinant turėtų būti atsižvelgiama į platų erdvinio duomenų taikymą įvairiose politikos srityse, į prioritetinius veiksmus atskirose Bendrijos politikos srityse, kuriems reikalingi suderinti erdviniai duomenys, ir į jau padarytą pažangą atliekant derinimą valstybėse narėse.
- (14) Laiko ir lėšų sąnaudos ieškant esamų erdvinio duomenų bei nustatymas ar jie gali būti panaudoti konkrečiam tikslui, yra pagrindinė kliūtis, trukdanti visiškai išnaudoti esamus duomenis. Todėl valstybės narės turėtų pateikti turimų erdvinio duomenų rinkinių ir paslaugų aprašymus metaduomenų forma.
- (15) Kadangi dėl gausybės egzistuojančių formatų ir struktūrų, kuriais erdviniai duomenys tvarkomi ir naudojami Bendrijoje, yra keblu efektyviai formuluoti, įgyvendinti, stebėti ir vertinti Bendrijos teisės aktus, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai veikia aplinką, reikėtų numatyti įgyvendinimo priemones, kurios palengvintų naudoti iš įvairių šaltinių gautus erdvinio duomenis valstybėse narėse. Šios priemonės turėtų sudaryti sąlygas erdvinio duomenų rinkinių suderinamumui, ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi duomenys ar informacija, kurių reikia suderinamumui užtikrinti, būtų prieinami tokiomis sąlygomis, kurios neriboją jų panaudojimo minėtu tikslu.
- (16) Tam, kad Bendrijoje įvairūs valdžios institucijų lygmenys dalintųsi erdviniams duomenimis, reikalingos tinklo paslaugos. Šios tinklo paslaugos sudarytų galimybę surasti, transformuoti, žiūrėti, parsisiųsdinti erdvinio duomenis ir skatinti naudoti erdvinio duomenis bei elektroninio verslo paslaugų teikimą. Tinklo paslaugos turėtų būti teikiamos pagal bendrai sutartas specifikacijas ir minimalius veiklos reikalavimus, kad būtų užtikrintas valstybėse narėse esančių infrastruktūrų suderinamumas. Tinklo paslaugos taip pat turėtų numatyti techninę galimybę valdžios institucijoms leisti naudotis savo erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis.

⁽¹⁾ OL L 345, 2003 12 31, p. 90.

⁽²⁾ OL L 138, 2002 5 28, p. 1.

⁽³⁾ OL L 192, 2000 7 28, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 324, 2003 12 11, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 788/2004 (O L 138, 2004 4 30, p. 17).

- (17) Tam tikrus erdvinį duomenų rinkinius ir paslaugas, susijusias su Bendrijos politikos kryptimis, tiesiogiai ar netiesiogiai veikiančias aplinką, turi ir valdo trečiosios šalys. Todėl valstybės narės turėtų suteikti trečiosioms šalims galimybę prisidėti prie nacionalinės infrastruktūros, jei tai nepakenks tos infrastruktūros erdvinį duomenų suderinamumui ir nesukels sunkumų naudotis per tą infrastruktūrą teikiamais erdviniais duomenimis ir erdvinį duomenų paslaugomis.
- (18) Valstybių narių patirtis parodė, kad norint sėkmingai įgyvendinti erdvinės informacijos infrastruktūrą, svarbu minimalų paslaugų kiekį teikti plačiai visuomenei nemokamai. Todėl valstybės narės turėtų nemokamai sudaryti bent jau galimybę ieškoti erdvinį duomenų rinkinių.
- (19) Prisidėdamos prie nacionalinių infrastruktūrų integravimo į INSPIRE, valstybės narės turėtų suteikti prieigą prie infrastruktūrų per Komisijos valdomą Bendrijos geoportalą, o taip pat per prieigos taškus, kuriuos jos pačios nustatys.
- (20) Tam, kad suteiktų galimybę naudotis informacija, turima įvairiuose valdžios institucijų lygmenyse, valstybės narės turėtų šioje srityje pašalinti praktines kliūtis, su kuriomis susiduria nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijos atlikdamos viešąsias funkcijas, galinčias turėti tiesioginės ar netiesioginės įtakos aplinkai. Šios praktinės kliūtys turėtų būti pašalintos ten, kur informacija turi būti naudojama atlikti viešąsias funkcijas.
- (21) Valdžios institucijoms reikalinga galimybė netrukdomai naudotis atitinkamais erdvinį duomenų rinkiniais ir paslaugomis vykdant viešojo pobūdžio funkcijas. Tokiai galimybei gali būti trukdoma, jeigu kiekvieną kartą, kai ji bus reikalinga, tai priklausys nuo viešosios valdžios institucijų atskirų *ad hoc* derybų. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių siekiant užkirsti kelią tokioms duomenų dalijimosi praktinėms kliūtims, pavyzdžiui, naudoti išankstinius valdžios institucijų susitarimus.
- (22) Vyriausybės bei kitų viešojo administravimo institucijų ir fizinio arba juridinio asmens, atliekančio viešojo administravimo funkcijas pagal nacionalinę teisę, tarpusavio dalijimosi erdvinį duomenų rinkiniais ir paslaugomis mechanizmai gali apimti įstatymus, kitus teisės aktus, licencijavimą ar finansinius susitarimus arba administracines procedūras, kuriais siekiama, pavyzdžiui, apsaugoti tų valdžios institucijų, kurių pareiga yra surinkti pajamas, arba, pavyzdžiui, tų, kurių duomenis tik iš dalies subsidijuoja valstybė narė, finansinį gyvybingumą, kad jos turėtų susigrąžinti nesubsidijuotas išlaidas apmokestindamos naudotojus arba, pavyzdžiui, kuriais siekiama užtikrinti minėtų duomenų tvarkymą ir atnaujinimą.
- (23) Galimybė valdžios institucijoms, teikiančioms erdvinį duomenų rinkinius ir paslaugas, reikalauti šių rinkinių ir paslaugų naudojimo licencijų ir imti mokesčių iš kitų šiuos erdvinį duomenų rinkinius ir paslaugas naudojančių valdžios institucijų galėtų būti numatyta valstybių narių priemonėmis, patvirtintomis Bendrijos teisę ir nacionalinę teisę perkeliančiuose teisės aktuose.
- (24) 13 straipsnio 1 dalies f punkto ir 17 straipsnio 1 dalies nuostatos turėtų būti įgyvendintos ir taikomos visiškai laikantis asmens duomenų apsaugos principų pagal 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾.
- (25) Erdvinių duomenų dalijimosi tarp valdžios institucijų, kurias direktyva įpareigoja dalintis duomenimis, modeliai turėtų būti nešališki ne tik tokių valdžios institucijų valstybėje narėje atžvilgiu, bet ir tokių valdžios institucijų kitose valstybėse narėse ir Bendrijos institucijų atžvilgiu. Kadangi Bendrijos institucijoms ir organams dažnai reikia integruoti ir vertinti visų valstybių narių erdvinę informaciją, jie turėtų turėti galimybę prieiti ir naudotis erdviniais duomenimis ir erdvinį duomenų paslaugomis pagal suderintas sąlygas.
- (26) Siekiant skatinti pridėtinę vertę sukuriančių valdžios institucijoms ir visuomenei naudingų trečiųjų šalių teikiamų paslaugų kūrimą, būtina sudaryti palankesnes galimybes naudotis administracinėmis ar valstybių sienomis neribojamais erdviniais duomenimis.
- (27) Siekiant efektyviai įgyvendinti erdvinės informacijos infrastruktūras, būtina, kad savo veiksmus koordinuotų visi tokių infrastruktūrų sukūrimu suinteresuoti subjektai, nesvarbu, ar jie yra teikėjai, ar naudotojai. Todėl reikėtų įsteigti atitinkamas koordinavimo struktūras valstybių narių ir Bendrijos lygiu.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

(28) Tam, kad būtų pasinaudota informacijos infrastruktūrų lygiu ir faktine patirtimi, reikia, kad šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės būtų paremtos tarptautiniais standartais ir Europos standartizacijos institucijų pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/34/EB, nustatančioje informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką⁽¹⁾ bei taisyklės dėl informacinės visuomenės paslaugų, nustatytą procedūrą priimtais standartais.

(29) Kadangi Europos aplinkos agentūros, įsteigtos 1990 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1210/90 dėl Europos aplinkos agentūros bei Europos aplinkos informacijos ir stebėjimo tinklo įkūrimo⁽²⁾, užduotis yra teikti Bendrijai objektyvią, patikimą ir palyginamą informaciją apie aplinką Bendrijos lygiu ir, *inter alia*, pagerinti su politikos kryptimi susijusios informacijos apie aplinką srautus tarp valstybių narių ir Bendrijos institucijų, ji turėtų aktyviai prisidėti prie šios direktyvos įgyvendinimo.

(30) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisės aktų leidybos⁽³⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitikimą, ir viešai jas paskelbti.

(31) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽⁴⁾.

(32) Šios direktyvos įgyvendinimo sprendimams rengti ir INSPIRE ateities plėtrai reikia nuolat stebėti šios direktyvos įgyvendinimo eigą ir rengti reguliarias ataskaitas.

(33) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. INSPIRE sukūrimo, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl tarpvalstybinių aspektų ir dėl bendro poreikio koordinuoti Bendrijoje galiojančias priegos prie erdvinės informacijos, keitimosi ir dalijimosi erdvine informacija sąlygas ir kadangi jo geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šia direktyva neviršijama to, kas būtina šiam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIS NUOSTATOS

1 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslas — nustatyti bendrąsias taisykles, skirtas Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūros (toliau — INSPIRE) sukūrimui, Bendrijos aplinkos politikos ir kitos įtakos aplinkai galinčios turėti politikos ar veiklos tikslais.

2. INSPIRE grindžiama valstybių narių sukurtomis ir valdomomis erdvinės informacijos infrastruktūromis.

2 straipsnis

Ši direktyva nepažeidžia Direktyvų 2003/4/EB ir 2003/98/EB.

3 straipsnis

Šioje direktyvoje vartojami tokie sąvokų apibrėžimai:

1) „erdvinės informacijos infrastruktūra“ — tai metaduomenys, erdvinių duomenų rinkiniai ir erdvinių duomenų paslaugos; tinklo paslaugos ir technologijos; susitarimai dėl keitimosi, prieigos ir naudojimosi; bei koordinavimo ir stebėsenos mechanizmai, procesai ir procedūros, kurie yra sukurti, valdomi ar pateikti naudoti vadovaujantis šia direktyva;

2) „erdviniai duomenys“ — tai duomenys, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai apibūdina konkrečią vietą arba geografinę vietovę;

3) „erdvinių duomenų rinkinys“ — tai atpažįstama erdvinių duomenų sandauga;

4) „erdvinių duomenų paslaugos“ — tai operacijos, kurias galima atlikti su erdvinių duomenų rinkiniuose esančiais erdviniais duomenimis arba su susijusiais metaduomenimis, naudojant kompiuterinę programą;

5) „erdvinis objektas“ — tai realaus pasaulio fenomeno, susijusio su konkrečia vieta ar geografinė vieta, abstraktus atvaizdas;

⁽¹⁾ OL L 204, 1998 7 21, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 120, 1990 5 11, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1641/2003 (OL L 245, 2003 9 29, p. 1).

⁽³⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

- 6) „metaduomenys“ — tai erdvinių duomenų rinkinius ir erdvinių duomenų paslaugas apibūdinanti informacija, skirta jas surasti, aprašyti ir naudoti;
- 7) „tarpusavio sąveika“ — tai galimybė be daugkartinio žmogaus išikišimo sujungti erdvinių duomenų rinkinius ir tarpusavyje suderinti paslaugas taip, kad būtų gautas darnus rezultatas ir padidėtų duomenų rinkinių ir paslaugų pridėtinė vertė;
- 8) „INSPIRE geoportalas“ — tai interneto sveitainė arba jos atitikmuo, suteikianti galimybę naudotis 11 straipsnio 1 dalyje nurodytomis paslaugomis;
- 9) „valdžios institucija“ — tai:
- nacionalinio, regioninio ar vietos lygmens valdžios institucija ar kita viešojo administravimo institucija, įskaitant viešuosius patariamuosius organus;
  - fizinis ar juridinis asmuo, pagal nacionalinę teisę vykdamas viešojo administravimo funkcijas, įskaitant konkrečias su aplinka susijusias pareigas, veiksmus ar paslaugas; ir
  - a arba b punktuose nurodytam organui ar asmeniui pavaldus fizinis arba juridinis asmuo, turintis viešųjų pareigų arba funkcijų, arba teikiantis viešąsias paslaugas, susijusias su aplinka;
- Valstybės narės gali numatyti, kad įstaigoms ar institucijoms atliekant teismines ar įstatymų leidybos funkcijas, šios direktyvos tikslais jos nelaikomos valdžios institucijomis;
- 10) „trečioji šalis“ — tai fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra valdžios institucija;
- d) jie susiję su viena ar keliomis I, II ar III priede išvardytomis temomis.
2. Tais atvejais, kai tų pačių erdvinių duomenų rinkinių kopijos yra disponuojamos įvairių valdžios institucijų arba jų vardu, ši direktyva taikoma pagrindinei versijai, iš kurios yra padarytos kopijos.
3. Ši direktyva taip pat taikoma erdvinių duomenų paslaugoms, susijusioms su 1 dalyje nurodytų erdvinių duomenų rinkiniuose esančiais duomenimis.
4. Šioje direktyvoje nereikalaujama rinkti naujų erdvinių duomenų.
5. Jei erdvinių duomenų rinkiniai atitinka 1 dalies c punkto sąlygas, bet intelektinės nuosavybės teisės į jas priklauso trečiajai šaliai, valdžios institucija gali imtis šioje direktyvoje numatytų veiksmų tik gavusi tos trečiosios šalies sutikimą.
6. Nukrypstant nuo 1 dalies, ši direktyva aprėpia erdvinių duomenų rinkinius, disponuojamus žemiausio valstybės narės valdžios lygmens valdžios institucijų arba jų vardu, tik jeigu valstybė narė yra priėmusi įstatymus ar kitus teisės aktus, kuriais reikalaujama juos rinkti ar platinti.
7. Atsižvelgiant į didėjančią erdvinių duomenų poreikį Bendrijos politikos kryptims, turinčioms įtakos aplinkai, pagal 22 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą gali būti patikslinti I, II ir III prieduose nurodytų erdvinių duomenų temų techniniai apibrėžimai..

II SKYRIUS

4 straipsnis

METADUOMENYS

1. Ši direktyva taikoma erdvinių duomenų rinkiniams, kurie atitinka šias sąlygas:

- jos susijusios su teritorija, kuri priklauso valstybės narės jurisdikcijai ir (arba) kurioje ji vykdo jurisdikciją;
- jos saugomos elektronine forma;
- juos turi vienas iš šių subjektų arba jie turimi jo vardu:
  - valdžios institucija — valdžios institucijos sukurti ar gauti arba jos tvarkomi ar atnaujinami bei priklausantys jos viešojo pobūdžio užduočių sričiai;
  - trečioji šalis, kuriai pagal 12 straipsnį suteikta teisė naudotis tinklu;

5 straipsnis

- Valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurti I, II ir III prieduose išvardytas temas atitinkančių erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų metaduomenys ir kad jie būtų nuolat atnaujinami.
- Metaduomenys apima šią informaciją:
  - erdvinių duomenų rinkinių atitiktį 7 straipsnio 1 dalyje nurodytoms įgyvendinimo taisyklėms;
  - sąlygos dėl prieigos ir naudojimosi erdvinių duomenų rinkiniais bei paslaugomis teisės ir, kur taikoma, atitinkamų mokesčių;

- c) erdvinių duomenų kokybę, įskaitant tai, ar jie yra patvirtinti;
- d) valdžios institucijas, atsakingas už erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų sukūrimą, valdymą, priežiūrą ir platinimą;
- e) visuomenės teisės naudotis duomenimis apribojimus ir tokių apribojimų priežastis pagal 13 straipsnį.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad metaduomenys būtų išsamūs ir pakankamai kokybiški, kad būtų įgyvendintas 3 straipsnio 6 punkte išdėstytas tikslas.

4. Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos pagal 22 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą iki ... (*). Šiose taisyklėse atsižvelgiama į atitinkamus esamus tarptautinius standartus ir naudotojų reikalavimus.

6 straipsnis

Valstybės narės sukuria 5 straipsnyje nurodytus metaduomenis, laikydamosi tokių terminų:

- a) ne vėliau kaip per 2 metus nuo įgyvendinimo taisyklių priėmimo pagal 5 straipsnio 4 dalį dienos, I ir II prieduose išvardytas temas atitinkantiems erdvinių duomenų rinkiniams;
- b) ne vėliau kaip per 5 metus nuo įgyvendinimo taisyklių priėmimo pagal 5 straipsnio 4 dalį dienos, III priede išvardytas temas atitinkantiems erdvinių duomenų rinkiniams.

III SKYRIUS

ERDVINIŲ DUOMENŲ RINKINIŲ IR PASLAUGŲ TARPUSAVIO SĄVEIKA

7 straipsnis

1. Įgyvendinimo taisyklės, nustatančios erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų tarpusavio sąveikos technines priemones ir, kur tikslinga, erdvinių duomenų rinkinių suderinimą, priimamos pagal 22 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Rengiant įgyvendinimo taisyklės atsižvelgiama į atitinkamus naudotojų reikalavimus, esamas iniciatyvas ir tarptautinius standartus, skirtus erdvinių duomenų rinkiniams suderinti, taip pat į pagrįstumo ir kaštų bei naudos veiksnius. Kai pagal tarptautinės teisės normas įsteigtos organizacijos yra priėmusios atitinkamus standartus, užtikrinančius erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų tarpusavio sąveiką ir suderinimą, šie standartai pririnkus integruojami į šioje dalyje minėtas įgyvendinimo taisyklės ir jose nurodomos esamos techninės priemonės.

(*). Vieneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Komisija atlieka pagrįstumo bei numatomų išlaidų ir naudos analizę, kuria galėtų remtis rengdama tokių įgyvendinimo taisyklių pasiūlymus. Valstybės narės, jų paprašius, pateikia Komisijai šiai analizei atlikti reikalingą informaciją. Siūlydama tokias taisykles, Komisija dėl savo analizės rezultatų konsultuojasi su valstybėmis narėmis 22 straipsnio 1 dalyje nurodytame komitete. Tokių taisyklių priėmimas neturi sukelti valstybės narėms pernelyg didelių išlaidų.

3. Kiek tai įmanoma, valstybės narės užtikrina visų naujai surinktų ar atnaujintų erdvinių duomenų rinkinių ir atitinkamų erdvinių duomenų paslaugų atitikimą 1 dalyje nurodytoms įgyvendinimo taisyklėms per dvejus metus nuo jų priėmimo, ir kitų erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų atitikimą įgyvendinimo taisyklėms per septynerius metus nuo jų priėmimo.

4. 1 dalyje nurodytos įgyvendinimo taisyklės apima erdvinių objektų, susijusių su atitinkamais erdvinių duomenų rinkiniais, pagal I, II arba III priede išvardytas temas, apibrėžimą bei klasifikavimą ir būdą, kuriuo šiems erdviniams duomenims suteikiamas georeferencinis apibūdinimas.

5. Valstybių narių atstovams nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygiu bei kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kuriems, dėl jų vaidmens erdvinės informacijos infrastruktūroje, yra svarbūs atitinkami erdviniai duomenys, įskaitant naudotojus, rengėjus, pridėtinę vertę turinčių paslaugų teikėjus arba koordinavimo organus, pagal taikomą tvarką suteikiama galimybė dalyvauti parengiamosiose diskusijose dėl 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo taisyklių turinio prieš jas svarstant 22 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui.

8 straipsnis

1. Erdvinių duomenų rinkinių, atitinkančių vieną ar daugiau iš I ar II priede išvardytų temų, atveju 7 straipsnio 1 dalyje numatytos įgyvendinimo taisyklės atitinka šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytas sąlygas.

2. Įgyvendinimo taisyklės apima šiuos erdvinių duomenų aspektus:

- a) sprendimus, siekiant užtikrinti erdvinių objektų nedviprasmišką identifikavimą, kai pagal esamas nacionalines sistemas galima nustatyti jų identifikatorius siekiant užtikrinti jų tarpusavio sąveiką;

- b) erdvinių objektų tarpusavio santykių;

c) pagrindinius atributinius duomenis ir atitinkamus daugiakalbius tezaurus, kurių paprastai reikia politikos kryptims, galinčioms turėti įtakos aplinkai;

d) informaciją apie duomenų laiko dimensiją;

e) atnaujintus duomenis.

3. Įgyvendinimo taisyklės parengiamos taip, kad užtikrintų informacijos apie tą pačią vietą arba informacijos apie tą patį skirtingu masteliu vaizduojamą objektą įrašų nuoseklumą.

4. Įgyvendinimo taisyklės parengiamos taip, kad užtikrintų, jog informaciją iš įvairių erdviųjų duomenų rinkinių galima būtų tarpusavyje palyginti 7 straipsnio 4 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytais aspektais.

9 straipsnis

7 straipsnio 1 dalyje numatytos įgyvendinimo taisyklės priimamos laikantis šio tvarkaraščio:

a) kai erdviųjų duomenų rinkiniai atitinka I priede išvardytas temas — ne vėliau kaip ... (*);

b) kai erdviųjų duomenų rinkiniai atitinka II arba III priede išvardytas temas — ne vėliau kaip ... (**).

10 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad 7 straipsnio 1 dalyje numatytų įgyvendinimo taisyklių laikymuisi reikalinga informacija, įskaitant duomenis, kodus ir technines klasifikacijas, galėtų naudotis valdžios institucijos ar trečiosios šalys tokiomis sąlygomis, kurios neriboja jos naudojimo tuo tikslu.

2. Siekdamas užtikrinti, kad erdviniai duomenys, susiję su geografiniu elementu, kuris yra abipus dviejų ar daugiau valstybių narių sienų, būtų darnūs, valstybės narės prirėikus bendru sutarimu sprendžia dėl tokių bendrų elementų vaizdavimo ir pozicijos.

IV SKYRIUS

TINKLO PASLAUGOS

11 straipsnis

1. Valstybės narės sukuria ir valdo šių paslaugų tinklą, apimančių erdviųjų duomenų rinkinius ir paslaugas, kurioms pagal šią direktyvą buvo sukurti metaduomenys:

(*) Dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) Penkeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

a) paieškos paslaugų, kad būtų galima ieškoti erdviųjų duomenų rinkinių ir paslaugų pagal atitinkamų metaduomenų turinį ir parodyti tokių metaduomenų turinį;

b) peržiūros paslaugų, kad būtų galima bent jau parodyti, naršyti, priartinti/nutolinti, rodyti panoraminį vaizdą ar vieną ant kito uždėti peržiūrimus erdviųjų duomenų rinkinius ir parodyti sutartinius ženklus bei atitinkamą metaduomenų turinį;

c) parsisiųdinimo paslaugų, kad būtų galima parsisiųsdinti erdviųjų duomenų rinkinius arba jų dalis ir, kai praktiškai įmanoma, turėti teisę tiesiogiai jomis naudotis;

d) transformavimo paslaugų, suteikiančių galimybę transformuoti erdviųjų duomenų rinkinius siekiant užtikrinti tarpusavio sąveiką;

e) paslaugų, suteikiančių galimybę gauti erdviųjų duomenų paslaugas.

Teikiant šias paslaugas atsižvelgiama į atitinkamus naudotojų reikalavimus, jomis lengva naudotis, jomis gali naudotis visuomenė bei jomis galima naudotis internetu arba kita tinkama telekomunikacijos priemone.

2. Teikiant 1 dalies a punkte nurodytas paslaugas taikomi bent jau tokie paieškos kriterijai:

a) prasminiai žodžiai;

b) erdviųjų duomenų ir paslaugų klasifikacija;

c) erdviųjų duomenų kokybė, įskaitant tai, ar jie yra patvirtinti;

d) atitikimo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytoms įgyvendinimo taisyklėms laipsnis;

e) geografinė vietovė;

f) teisės naudotis erdviųjų duomenų rinkiniais bei paslaugomis ir jų naudojimo sąlygos;

g) valdžios institucijos, atsakingos už erdviųjų duomenų rinkinių ir paslaugų sukūrimą, valdymą, priežiūrą ir platinimą.

3. 1 dalies d punkte nurodytos transformavimo paslaugos derinamos su kitomis toje dalyje nurodytomis paslaugomis taip, kad visos šios paslaugos galėtų būti teikiamos pagal 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas įgyvendinimo taisykles.

12 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad valdžios institucijoms būtų sudarytos techninės galimybės prijungti jų erdvinių duomenų rinkinius ir paslaugas prie 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto tinklo. Šia paslauga paprašiusios taip pat gali naudotis tos trečiosios šalys, kurių erdvinių duomenų rinkiniai ir paslaugos atitinka įgyvendinimo taisykles, nustatančias visų pirma su metaduomenimis, tinklo paslaugomis ir tarpusavio sąveika susijusius išpaieigojimus.

13 straipsnis

1. Nukrypstant nuo 11 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali riboti visuomenės teisę naudotis erdvinių duomenų rinkiniais ir paslaugomis, naudojantis 11 straipsnio 1 dalies a–e punktuose nurodytomis paslaugomis arba 14 straipsnio 2 dalyje nurodytomis elektroninės prekybos paslaugomis, jei tai turėtų neigiamą poveikį bet kuriam iš šių aspektų:

- a) valdžios institucijų procedūrų konfidencialumui, kai tokį konfidencialumą numato įstatymai;
- b) tarptautiniams santykiams, visuomenės saugumui ar krašto apsaugai;
- c) teisingumo vykdymui, asmens galimybei į teisingą teismo procesą arba valdžios institucijos galimybei vykdyti baudžiamojo arba drausminio pobūdžio tyrimą;
- d) komercinės ar pramoninės informacijos konfidencialumui, kai tokį konfidencialumą numato nacionalinės arba Bendrijos teisės aktai siekiant apsaugoti teisėtus ekonominius interesus, įskaitant visuomenės interesus išlaikyti statistikos konfidencialumą ir mokesčių paslaptį;
- e) intelektinės nuosavybės teisėms;
- f) asmens duomenų ir (arba) su fiziniu asmeniu susijusių bylų konfidencialumui, jei tas asmuo nesutiko, kad tokia informacija būtų paviėšinta, ir jei tokį konfidencialumą numato nacionalinės arba Bendrijos teisės aktai;
- g) asmens, prašomą informaciją pateikusiai savo noru, kuris neturi teisinio įpareigojimo arba negali būti teisiškai įpareigotas tai padaryti, interesams arba apsaugai, išskyrus atvejus, kai šis asmuo sutiko, kad atitinkama informacija būtų atskleista;
- h) aplinkos, su kuria susijusi tokia informacija, pavyzdžiui, retų rūšių buvimo vietos, apsaugai.

2. 1 dalyje numatytos teisės naudotis erdvinių duomenų rinkiniais ir paslaugomis ribojimo priežastys aiškinamos apsiribojant tuo, kad konkrečiu atveju atsižvelgiama į visuomenės interesus, kurie būtų patenkinami suteikiant tokią teisę. Kiekvienam konkrečiu atveju reikia palyginti, kaip patenkinami visuo-

menės interesai atskleidus informaciją ir kaip jie patenkinami apribojant ją arba suteikiant teisę ja naudotis tam tikromis sąlygomis. Remdamosi 1 dalies a, d, f, g ir h punktais, valstybės narės negali apriboti teisės naudotis informacija apie į aplinką išmetamus teršalus.

Tačiau kai teisė naudotis apribojama remiantis 1 dalies d arba f punktu, šios dalies pirmoji pastraipa taikoma tik tais atvejais, kai 1 dalyje nurodyta teisė naudotis susijusi su informacija apie aplinką, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/4/EB 2 straipsnio 1 dalyje.

3. Atsižvelgdamos į tai ir taikydamos 1 dalies f punktą, valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi Direktyvos 95/46/EB.

14 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) 11 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos paslaugos būtų teikiamos visuomenei nemokamai;
- b) 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos paslaugos paprastai būtų teikiamos visuomenei nemokamai. Tačiau tais atvejais, kai erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų išlaidymui arba jau esančių tarptautinių erdvinių duomenų rinkinių ir paslaugų infrastruktūros reikalavimų tvariam vykdymui užtikrinti iš esmės būtina imti mokesčius ir (arba) taikyti licencijas, valstybės narės gali taikyti mokesčius ir (arba) licencijas asmeniui, teikiančiam paslaugą visuomenei, arba, jei paslaugos teikėjas taip nusprendžia, pačiai visuomenei.
2. Duomenys, pateikiami naudojantis 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytomis peržiūros paslaugomis, gali būti tokios formos, kuri neleistų jų pakartotinai panaudoti komerciniais tikslais.
3. Valdžios institucijoms nustačius mokesčius už 11 straipsnio 1 dalies b, c ar e punktuose nurodytas paslaugas, valstybės narės užtikrina elektroninės prekybos paslaugų teikimą. Tokioms paslaugoms gali būti taikoma pastaba dėl atsakomybės atsisakymo, elektroninės licencijos arba licencijos.

15 straipsnis

1. Komisija Bendrijos lygiu sukuria ir valdo INSPIRE geoportalą.

2. Valstybės narės 11 straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas teikia naudodamos 1 dalyje nurodytą INSPIRE geoportalą. Vals-tybės narės šias paslaugas gali teikti ir naudodamos savo prieigos taškus.

16 straipsnis

Šio skyriaus įgyvendinimo taisyklės priimamos 22 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, ir jose visų pirma nustatoma:

- a) 11 ir 12 straipsniuose nurodytų paslaugų techninės specifikacijos ir būtiniausi šių paslaugų veiksmingumo kriterijai, atsižvelgiant į esamus atsiskaitymo reikalavimus ir į pagal Bendrijos aplinkosaugos teisės aktus priimtas rekomendacijas, esamas elektroninės prekybos paslaugas ir technologijų pažangą;
- b) 12 straipsnyje nurodyti išpareigojimai.

V SKYRIUS

DALIJIMASIS DUOMENIMIS

17 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė patvirtina savo valdžios institucijų, nurodytų 3 straipsnio 9 punkto a ir b papunkčiuose, tarpusavio dalijimosi erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis priemonės. Šioms valdžios institucijoms tos priemonės suteikia teisę gauti erdvinės informacijos duomenų rinkinius ir paslaugas, keistis ir naudotis šiais rinkiniais ir paslaugomis atliekant viešojo pobūdžio užduotis, galinčias turėti tiesioginės ar netiesioginės įtakos aplinkai.

2. 1 dalyje nustatytos priemonės užkerta kelią apribojimams, dėl kurių vietoje galėtų kilti praktinių kliūčių dalytis erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis.

3. 2 dalies nuostatos nedraudžia erdvinio duomenų rinkinius ir paslaugas teikiančioms valdžios institucijoms reikalauti licencijų ir mokesčio iš valdžios institucijų arba Bendrijos institucijų ir organų, kurie naudojami šiomis erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis.

4. 1, 2 ir 3 dalyse numatytais dalijimosi erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis priemonėmis gali naudotis kitų valstybių narių valdžios institucijos, nurodytos 3 straipsnio 9 punkto a ir b papunkčiuose, bei Bendrijos institucijos ir organai, atlikdami viešojo pobūdžio užduotis, galinčias turėti įtakos aplinkai.

5. 1, 2 ir 3 dalyse numatytais dalijimosi erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis priemonėmis, remiantis abipusiškumu ir lygiateisiškumu, gali naudotis tarptautiniais susitarimais, kurių šalys yra Bendrija ir valstybės narės, įsteigtos

organizacijos, atlikdamos užduotis, galinčias turėti įtakos aplinkai.

6. Jeigu 1, 2 ir 3 dalyse numatytais dalijimosi erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis priemonėmis galima naudotis pagal 4 ir 5 dalis, be šių priemonių, gali būti keliami nacionaliniai reikalavimai, nustatantys naudojimosi jomis sąlygas.

7. Nukrypstant nuo šio straipsnio, valstybės narės gali apriboti dalijimąsi erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis, kai tai turėtų neigiamos įtakos teisingumo vykdymui, visuomenės saugumui, krašto apsaugai ar tarptautiniams santykiams.

8. Nepažeidžiant 3 dalies, valstybės narės Bendrijos institucijoms ir organams suteikia teisę naudotis erdvinio duomenų rinkiniais ir paslaugomis laikantis suderintų sąlygų. Tas sąlygas reglamentuojančios įgyvendinimo taisyklės patvirtinamos laikantis 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

9. Šis straipsnis neturi poveikio viešojo sektoriaus valdžios institucijų intelektinės nuosavybės teisėms ar jų turėjimui.

VI SKYRIUS

KOORDINAVIMAS IR PAPILDOMOS PRIEMONĖS

18 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad būtų paskirtos atitinkamos struktūros ir mechanizmai visų erdvinės informacijos infrastruktūromis suinteresuotų subjektų indėliui koordinuoti.

Šios struktūros koordinuoja, *inter alia*, naudotojų, rengėjų, pridėtinę vertę turinčių paslaugų teikėjų ir koordinavimo įstaigų įnašus, susijusius su atitinkamų duomenų rinkinių identifikavimu, naudotojų poreikiais, informacijos apie esamą praktiką teikimu ir informacijos apie šios direktyvos įgyvendinimą teikimu.

19 straipsnis

1. Komisija atsako už INSPIRE, kaip nurodyta šioje direktyvoje, koordinavimą Bendrijos lygiu ir šioje srityje jai padeda atitinkamos organizacijos, ypač Europos aplinkos agentūra.

2. Kiekviena valstybė narė paskiria informacijos teikimo punktą, paprastai valdžios instituciją, atsakingą už ryšius su Komisija šioje direktyvoje reglamentuojamais klausimais.

20 straipsnis

Šioje direktyvoje nurodytose įgyvendinimo taisyklėse deramai atsižvelgiama į Europos standartizacijos įstaigų standartus, patvirtintus laikantis Direktyvoje 98/34/EB nustatytos tvarkos, taip pat į tarptautinius standartus.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis

1. Valstybės narės stebi, kaip įgyvendinamos ir naudojamos jų erdviųjų duomenų infrastruktūros. Jos sudaro sąlygas Komisijai ir visuomenei nuolat gauti šios stebėsenos rezultatus.

2. Ne vėliau kaip ... (*) valstybės narės nusiunčia Komisijai ataskaitą, kurioje trumpai apibendrinama:

- a) kaip koordinuojama erdviųjų duomenų rinkinių ir paslaugų viešojo sektoriaus teikėjų ir naudotojų bei tarpininkavimo įstaigų veikla, santykiai su trečiosiomis šalimis ir kokybės užtikrinimo organizacija, kiek praktiškai įmanoma;
- b) valdžios institucijų ar trečiųjų šalių indėlis į erdvinės informacijos infrastruktūros veikimą ir koordinavimą;
- c) informacija apie erdvinės informacijos infrastruktūros naudojimą;
- d) valdžios institucijų susitarimai dėl tarpusavio dalijimosi duomenimis;
- e) šios direktyvos įgyvendinimo išlaidos ir nauda.

3. Kas treji metai, pradėdant ne vėliau kaip ... (**), valstybės narės siunčia Komisijai ataskaitą, kurioje pateikiama atnaujinta informacija 2 dalyje nurodytais klausimais.

4. Išsamios šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės priimamos 22 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

22 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina darbo tvarkos taisyklės.

23 straipsnis

Iki ... (***) ir vėliau kas šešeri metai Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie šios direktyvos įgyvendinimą, pagrįstą, *inter alia*, valstybių narių pagal 21 straipsnio 2 ir 3 dalis pateiktomis ataskaitomis.

Jei reikia, kartu su pranešimu pateikiami pasiūlymai dėl Bendrijos veiksmų.

24 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki ... (*), įgyvendina šią direktyvą.

Patvirtindamos tokias priemones, valstybės narės daro juose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma juos oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

25 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

...

Tarybos vardu

Pirmininkas

...

(*) Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) Šešeri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(***) Septyneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

I PRIEDAS

6 STRAIPSNIO A PUNKTE, 8 STRAIPSNIO 1 DALYJE IR 9 STRAIPSNIO A PUNKTE NURODYTOS ERDVINIŲ DUOMENŲ TEMOS

1. Koordinacijų atskaitos sistemos

Vienareikšmio erdvinės informacijos nurodymo erdvėje naudojant koordinacijų (x, y, z) derinį ir (arba) platumą, ilgumą bei aukštį sistemos, pagrįstos geodezinės horizontaliosios ir vertikaliosios atskaitos taškais.

2. Geografinio tinklelio sistemos

Suderintas kintamos skiriamosios gebos tinklelis su bendru atskaitos tašku ir standartizuota tinklelio langelių lokacija bei dydžiu.

3. Geografiniai pavadinimai

Sričių, regionų, vietovių, miestų, priemiesčių, miestelių, gyvenviečių ar kitų viešąją ar istorinę reikšmę turinčių geografinių ar topografinių elementų pavadinimai.

4. Administraciniai vienetai

Administracinėmis ribomis atskirti vietos, regionų ir nacionalinės valdžios administraciniai vienetai, į kuriuos padalijamos teritorijos, kurios priklauso valstybės narės jurisdikcijai ir (arba) kuriose ji vykdo jurisdikciją.

5. Transporto tinklai

Keliai, geležinkeliai, oro ir vandens transporto tinklai bei su jais susijusi infrastruktūra. Tai apima ir skirtingų tinklų jungtis. Tai taip pat apima 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamente ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB, pateikiamame Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros ⁽¹⁾, ir jo vėlesniuose pakeitimuose apibrėžtą transeuropinį transporto tinklą.

6. Hidrografija

Hidrografiniai elementai, įskaitant jūros zonas ir visus kitus vandens telkinius bei su jais susijusius elementus, įskaitant upių baseinus ir pabaseinius. Tam tikrais atvejais jie gali sudaryti tinklus, pagal 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽²⁾, pateikiamus apibrėžimus.

7. Saugomos teritorijos

Teritorija, nustatyta ar tvarkoma pagal tarptautinius, Bendrijos ir valstybių narių teisės aktus, siekiant konkrečių apsaugos tikslų.

⁽¹⁾ OL L 228, 1996 9 9, p. 1., OL L 201, 7.6.2004, p. 1., klaidų ištaisymas.

⁽²⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2455/2001/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

II PRIEDAS

6 STRAIPSNIO A PUNKTE, 8 STRAIPSNIO 1 DALYJE IR 9 STRAIPSNIO B PUNKTE NURODYTOS ERDVINIŲ DUOMENŲ TEMOS

1. Aukštis
Sausumos, ledo ir vandenyno paviršių skaitmeniniai aukščio modeliai. Tai apima sausumos aukštį, batimetriją ir pakrantės liniją.
  2. Adresai
Nuosavybės vieta pagal adreso duomenis, paprastai gatvės pavadinimą, namo numerį, pašto kodą.
  3. Kadastro sklypai
Kadastro registre arba panašiai apibrėžti plotai.
  4. Žemės danga
Fizinė ir biologinė žemės paviršiaus danga, įskaitant dirbtinius paviršius, žemės ūkio plotus, miškus, (pusiau) natūralius plotus, šlapžemes, vandens telkinius.
  5. Ortofotografinis vaizdavimas
Georeferencinis žemės paviršiaus atvaizdas, gaunamas iš palydove arba orlaivyje esančių jutiklių.
  6. Geologija
Geologija apibūdinama pagal sudėtį ir struktūrą. Tai apima pamatinę uolieną, vandeninguosius sluoksnius ir geomorfologiją.
-

III PRIEDAS

6 STRAIPSNIO B PUNKTE IR 9 STRAIPSNIO B PUNKTE NURODYTOS ERDVINIŲ DUOMENŲ TEMOS

1. Statistiniai vienetai

Vienetai, skirti statistinės informacijos platinimui ar panaudojimui.

2. Pastatai

Geografinė pastatų buvimo vieta.

3. Dirvožemis

Dirvožemio ir podirvio charakteristikos: gylis, granulometrinė sudėtis, dalelių ir organinių medžiagų struktūra ir sudėtis, akmeningumas, erozija ir tam tikrais atvejais vidutinis nuolydis bei numatomas vandens sulaikymo pajėgumas.

4. Žemės naudojimas

Teritorija apibūdinama pagal jos esamą ir būsimą planuojamą funkcinę arba socialinę ir ekonominę paskirtį (pvz., gyvenamoji, pramoninė, komercinė, žemės ūkio, miškų, rekreacinė).

5. Žmonių sveikata ir sauga

Patologijų dominavimo geografinis pasiskirstymas (alergijos, vėžys, kvėpavimo takų ligos ir t. t.), informacija apie poveikį žmonių sveikatai (biomarkeriai, vaisingumo sumažėjimas, epidemijos) ar gerovei (nuovargis, stresas ir t. t.), tiesiogiai (oro tarša, cheminės medžiagos, ozono sluoksnio retėjimas, triukšmas ir t. t.) arba netiesiogiai (maistas, genetiškai modifikuoti organizmai ir t. t.) susijusi su aplinkos kokybe.

6. Komunalinės įmonės ir valstybės tarnybos

Tai apima komunalinių įmonių infrastruktūrą, pavyzdžiui, kanalizaciją, atliekų tvarkymą, elektros energijos tiekimą ir vandens tiekimą, administracines ir socialines valstybės tarnybas, pavyzdžiui, viešojo administravimo įstaigas, civilinės saugos tarnybas, mokyklas ir ligonines.

7. Aplinkos stebėsenos priemonės

Aplinkos stebėsenos priemonių vieta ir veikla, įskaitant valdžios institucijų arba jų vardu atliekamą išmetamų teršalų, aplinkos terpių būklės ir kitų ekosistemos parametrų (biologinės įvairovės, ekologinių augalijos sąlygų ir t. t.) stebėjimą ir matavimą.

8. Gamybos ir pramonės įrenginiai

Pramoninės gamybos įmonės, įskaitant įrenginius, kuriems taikoma 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės⁽¹⁾, ir vandens ėmimo įmonės, kasybos, sandėliavimo vietas.

9. Žemės ūkio ir akvakultūros infrastruktūra

Žemės ūkio įrenginiai ir gamybos infrastruktūra (įskaitant drėkinimo sistemas, šiltnamius ir tvartus).

10. Gyventojų pasiskirstymas, demografija

Geografinis žmonių pasiskirstymas, įskaitant gyventojų savybes ir aktyvumo lygius, pagal tinklę, regioną, administracinę ar kitą analitinę vienetą.

11. Tvarkomos/ribojamos/reglamentuojamos zonos ir vienetai, už kuriuos atsiskaitoma

Tarptautiniu, Europos, nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu tvarkomos ir reglamentuojamos zonos arba zonos, apie kurias rengiamos ataskaitos. Tai apima sąvartynus, ribotos veiklos zonas aplink geriamo vandens šaltinius, nitratų pažeidžiamas zonas, reglamentuojamus jūros arba didelių vidaus vandenų farvaterius, atliekų aikštes, zonas, kuriose ribojamas triukšmas, vietas, kuriose reikalingas leidimas žvalgybai ar kasinėjimui, upių baseinų sritis, atitinkamas vietoves, apie kurias rengiamos ataskaitos, ir pakrančių zonos tvarkymo vietoves.

12. Gamtinių pavojų zonos

Pažeidžiamos vietovės, suskirstytos pagal gamtinio pavojaus pobūdį (visi atmosferiniai, hidrologiniai, seisminiai, vulkaniniai ir savaiminių gaisrų reiškiniai, kurie dėl savo vietos, stiprumo ir dažnumo kelia didelę grėsmę visuomenei), pvz. potvyniai, nuošliaužos ir žemės nusėdimas, griūtys, miškų gaisrai, žemės drebjimai, ugnikalnių išsiveržimai.

13. Atmosferos sąlygos

Fizinės atmosferos sąlygos. Tai apima matavimais, modeliais arba abiem būdais pagrįstus erdvinis duomenis, nurodant matavimo vietas.

⁽¹⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).

14. Meteorologinės geografinės sąlygos
Oro sąlygos ir jų matavimai; krituliai, temperatūra, evapotranspiracija, vėjo greitis ir kryptis.
  15. Okeanografinės geografinės sąlygos
Fizinės vandenynų charakteristikos (srovės, druskingumas, bangų aukštis ir t. t.).
  16. Jūrų regionai
Jūrų ir sūrių vandens telkinių, pagal bendras charakteristikas suskirstytų į regionus ir paregionius, fizinės charakteristikos.
  17. Biogeografiniai regionai
Teritorijos, kurioms būdingos palyginti homogeniškos ekologinės sąlygos ir panašios charakteristikos.
  18. Buveinės ir biotopai
Geografinės teritorijos, kurioms būdingos specifinės ekologinės sąlygos, procesai, struktūra ir (gyvybės palaikymo) funkcijos, sudarančios gyvenimui tinkamas fizines sąlygas ten gyvenantiems organizmams. Tai apima visiškai natūralias ir pusiau natūralias sausumos ir vandens teritorijas, kurios turi skirtingas geografinės, abiotinės ir biotinės sąlygas.
  19. Rūšių pasiskirstymas
Geografinis gyvūnų ir augalų rūšių pasiskirstymas pagal tinklę, regioną, administracinį ar kitą analitinį vienetą.
  20. Energijos ištekliai
Energijos ištekliai, įskaitant angliavandenilius, hidroenergiją, bioenergiją, saulės ir vėjo energiją ir t. t., tam tikrais atvejais įskaitant informaciją apie išteklių apimtį/gyli/aukštį.
  21. Naudingosios iškasenos
Naudingosios iškasenos, įskaitant metalų rūdas, pramonei naudojamas naudingąsias iškasenas ir t. t., tam tikrais atvejais įskaitant informaciją apie išteklių apimtį/gyli/aukštį.
-

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2004 m. liepos 26 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, sukuriančios Bendrijos geografinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE). Pasiūlymas grindžiamas Sutarties 175 straipsnio 1 dalimi.

2005 m. birželio 7 d. Europos Parlamentas pirmuoju svarstymu priėmė savo nuomonę.

2004 m. rugsėjo 20 d. Regionų komitetas nusprendė nepateikti nuomonės.

2005 m. vasario 9 d. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė savo nuomonę.

2006 m. sausio 23 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją pagal Sutarties 251 straipsnio 2 dalį.

II. TIKSLAS

Siūloma direktyva sukuria teisinę bazę geografinės informacijos infrastruktūros Europoje kūrimui ir veikimui, kad būtų galima suformuluoti, įgyvendinti, stebėti ir vertinti įvairių sričių Bendrijos politiką visais lygiais ir teikti visuomenei informaciją.

Pagrindinis INSPIRE tikslas — mažinti kliūtis valdžios institucijoms dalintis duomenimis, ypač aplinkosaugos srityje, bei teikti daugiau ir geresnių geografinių duomenų Bendrijos politikos formavimui ir jos įgyvendinimui valstybėse narėse visais lygiais. INSPIRE infrastruktūra pirmiausia skiriama aplinkosaugos politikai, tačiau ji gali būti naudojama ir kituose sektoriuose bei ateityje gali būti atitinkamai išplėstas jos taikymas.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

Bendrosios nuostatos

Bendroji pozicija pažodžiui, iš dalies arba iš esmės apima daugumą Europos Parlamento pirmuoju svarstymu priimtų pakeitimų. Konkrečiai, ji apima Komisijos pirminio pasiūlymo pakeitimus — straipsnių išdėstymo pakeitimą, sąvokų apibrėžimų supaprastinimą ir taikymo srities išaiškinimą. Tačiau bendrojoje pozicijoje taip pat pateikiama kitų pakeitimų nei numatyti Europos Parlamento nuomonėje po pirmojo svarstymo ir Komisijos pirminiame pasiūlyme. Bendrojoje pozicijoje:

- nurodomos sąlygos, pagal kurias visuomenė gali naudotis geografinių duomenų rinkiniais ir paslaugomis, o valdžios institucijos — tarpusavyje keistis duomenimis, laikantis galiojančių Bendrijos teisės aktų,
- išaiškinama galimybė išduoti licenciją kitoms valdžios institucijoms ir reikalauti iš jų užmokesčio už geografinių duomenų rinkinius ir paslaugas bei
- nustatomos priemonės, skirtos darniai ir veiksmingiau pasiekti šios direktyvos tikslus (stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuostatų racionalizavimas, ekonominės naudos analizė).

Tolesniuose skirsniuose apibūdinami esminiai pakeitimai.

Bendrosios nuostatos, sąvokų apibrėžimai, taikymo sritis (1–4 straipsniai)

Bendrojoje pozicijoje neatsižvelgiama į Europos Parlamento siūlomą 6 pakeitimą. 1 straipsnyje nustatytas direktyvos tikslas ir taikymo sritis atitinka Komisijos pirminį pasiūlymą ir jo teisinį pagrindą. Bendrosios pozicijos tekste nėra nuorodų į „tiesioginį ar netiesioginį“ poveikį aplinkai, tačiau šis klausimas aptariamas papildomoje 4 konstatuojamojoje dalyje.

Taryba pritaria EP 7 pakeitimo ir su juo susijusio 2 pakeitimo esmei. Tačiau ji pritaria Komisijos požiūriui, kad teisiniu požiūriu netinkama direktyvoje nustatyti Bendrijos institucijų ir organų pareigas.

2 straipsnyje teigiama, kad direktyva būtų taikoma nepažeidžiant Direktyvos 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir Direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo.

3 straipsnyje pateikiami papildomi sąvokų „tarpusavio sąveika“, „INSPIRE geoportalas“ apibrėžimai ir susiaurinama sąvokos „valdžios institucija“ taikymo sritis.

4 straipsnio 2, 4, 5 ir 6 dalyse išaiškinama direktyvos taikymo geografinių duomenų rinkiniams sritis. 4 straipsnio 7 dalyje apribojami komiteto įgaliojimai pritaikyti prieduose nurodytas duomenų temas.

9 ir 10 pakeitimai nebuvo priimti, kadangi, Tarybos nuomone, dėl jų tekstas netampa aiškesnis.

Metaduomenys, geografinių duomenų rinkinių ir paslaugų tarpusavio sąveika (5-10 straipsniai)

Metaduomenų sudedamosios dalys paaiškinamos bendrosios pozicijos 5 straipsnyje ir įgyvendinimo taisyklėse. 6 straipsnyje numatytas metaduomenų sukūrimo tvarkaraštis atitinka EP 15 pakeitime nurodytą tvarkaraštį, atsižvelgiant į bendrojoje pozicijoje pateikiamą naują 5 straipsnio 4 dalies formulę.

7 straipsnyje numatomos papildomos įgyvendinimo taisyklių, nustatančių tarpusavio sąveikos technines priemones, parengimo sąlygos, konkrečiai — ekonominės naudos sumetimai, standartų ir veiklos integracija tarptautiniu lygiu ir nuoroda į turimas technines priemones. Į ekonominės naudos ir įgyvendinimo galimybių veiksnius reikia atsižvelgti ir pagal 7 straipsnio 2 dalį, pagal kurią prieš rengdama įgyvendinimo taisyklių pasiūlymus Komisija turi atlikti ekonominės naudos analizę. Dėl šių taisyklių priėmimo valstybės narės neturi patirti pernelyg didelių sąnaudų. 7 straipsnio 3 dalyje paaiškinamas naujai surinktų ir kitokių geografinių duomenų rinkinių bei paslaugų pritaikymas.

8 straipsnio 2 dalies a punkte frazė „bendra unikalų identifikatorių sistema“ pakeista: „sprendimai, siekiant užtikrinti geografinių objektų nedviprasmišką identifikavimą, kai jų identifikatorius galima nustatyti pagal esamas nacionalines sistemas, užtikrinant jų tarpusavio sąveiką“, kad būtų išvengta reikalavimo taikyti konkretų techninį sprendimą.

13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22 ir 23 pakeitimai į pakeistą tekstą buvo perkelti visiškai arba iš dalies.

20 pakeitimas nebuvo priimtas, kadangi nuspręsta, jog nuoroda į „netiesioginį poveikį aplinkai“ yra pernelyg miglota (žr. 1 straipsnį).

Tinklo paslaugos (11–16 straipsniai)

13 straipsnyje pateikiamas išplėstas priežasčių, dėl kurių ribojama teisė naudotis duomenimis, sąrašas yra identiškas Direktyvos 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką 4 straipsnio 2 dalyje pateikiamam sąrašui, siekiant užtikrinti įgyvendinimo nuoseklumą. Naujai įraytoje 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad visuomenės galimybė naudotis geografiniais duomenimis atitinka Direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo nuostatas.

Bendrosios pozicijos 14 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės už peržiūros paslaugas gali imti mokesčių ir (arba) taikyti licencijas, jei tai yra būtina siekiant kaupti geografinių duomenų rinkinius ir teikti paslaugas arba įvykdyti esamos tarptautinės geografinių duomenų infrastruktūros reikalavimus.

Į pakeistą tekstą įrašyti 24, 25, 26 ir 27 pakeitimai.

Dalijimasis duomenimis (17 straipsnis)

Bendrosios pozicijos 17 straipsnyje išaiškinama dalijimosi duomenimis tarp vienos valstybės narės valdžios institucijų, skirtingų valstybių narių valdžios institucijų, Bendrijos institucijų ir organų bei tarptautiniais susitarimais įsteigtų organų pareigų taikymo sritis. 17 straipsnio 2 dalimi siekiama užkirsti kelią praktinėms kliūtims, galinčioms kilti naudotojams (pavyzdžiui, valdžios institucijos darbuotojui, besinaudojančiam kompiuteryje esančiais duomenimis), o 17 straipsnio 3 dalimi sudaromos sąlygos duomenų teikėjams susigrąžinti patirtas išlaidas iš valstybių narių valdžios institucijų ir Bendrijos organų ir tokiu būdu užtikrinama duomenų kokybė ir tikslumas. Jei apmokestinama, tai daroma valdžios institucijos, o ne naudotojo lygiu. Intelektinės nuosavybės teisių apsauga užtikrinama 17 straipsnio 9 dalyje. Naujai įrašytose 22, 23 ir 24 konstatuojamosiose dalyse taip pat aptariami šie klausimai. 28 pakeitimas atsispindi 21 konstatuojamojoje dalyje.

29 pakeitimas nepriimtas, kadangi jis nereikalingai išplečia dalijimosi duomenimis reikalavimus.

30 pakeitimą pakeičia nauja 17 straipsnio formuluotė.

Bendra pradinio pasiūlymo 24 straipsnio idėja — bendros dalijimosi duomenimis įgyvendinimo taisyklės — (32 pakeitimas) yra nepriimtina Tarybai.

Koordinavimas ir papildomos priemonės, baigiamosios nuostatos (18–26 straipsniai)

Nors bendrosios pozicijos 18 straipsnyje ir 19 straipsnio 2 dalyje nėra aiškiai pabrėžtas įgaliojimų ir atsakomybės pasidalijimas tarp valstybių narių dalyvaujančių struktūrų (33, 34 ir 4 pakeitimai), Taryba šiuos straipsnius supranta būtent taip.

Nauja bendrosios pozicijos 21 straipsnio formuluotė ir papildoma 31 konstatuojamoji dalis racionalizuoja direktyvoje numatytus stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimus, palyginti su 37 pakeitimu. 24 straipsniu šiek tiek atidedama perkėlimo į nacionalinę teisę data.

35, 36 ir 38 pakeitimai priimti.

Priedai

Geografinių duomenų temos „kelių eismo nelaimių pasiskirstymas“ (43 pakeitimas, 6 dalis) ir „telekomunikacijos“ (44 pakeitimas, 7 dalis) neįtrauktos į bendrąją poziciją, kadangi jie nėra susiję su INSPIRE paskirtimi.

47 pakeitimas iš dalies priimtas III priedo 11 pastraipoje.

39, 40, 41, 42, 45, 46, 48 ir 49 pakeitimai priimti.

IV. IŠVADA

Tarybos padarytų Komisijos pasiūlymo pakeitimų tikslas — užtikrinti suderinamumą su esamais Bendrijos teisės aktais ir tvarų duomenų surinkimą. Nepaisant šių pakeitimų, Tarybos bendroji pozicija atitinka didžiąją dalį Europos Parlamento pakeitimų ir yra puikus pagrindas tolesnėms deryboms.

BENDROJI POZICIJA (EB) Nr. 6/2006**Tarybos priimta 2006 m. kovo 10 d.**

siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (nauja redakcija)

(2006/C 126 E/03)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 141 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) 1976 m. vasario 9 d. Tarybos direktyva 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, paaugstinimo ir darbo sąlygų ⁽³⁾ ir 1986 m. liepos 24 d. Tarybos direktyva 86/378/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo įgyvendinimo profesinėse socialinės apsaugos sistemose ⁽⁴⁾ buvo žymiai pakeistos ⁽⁵⁾. 1975 m. vasario 10 d. Tarybos direktyvoje 75/117/EEB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio principo taikymui, suderinimo ⁽⁶⁾ ir 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyvoje 97/80/EB dėl įrodinėjimo pareigos diskriminacijos dėl lyties bylose ⁽⁷⁾ taip pat yra nuostatos, skirtos vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principo įgyvendinimui. Kadangi šias direktyvas reikia keisti dar kartą, reikėtų, kad jos būtų išdėstytos nauja redakcija siekiant aiškumo ir norint sujungti pagrindines šios srities nuostatas ir tam tikrus Europos Bendrijų Teisingumo Teismo (toliau — Teisingumo Teismas) praktikos atvejus į vieną tekstą.

(2) Moterų ir vyrų lygybė yra pagrindinis Bendrijos teisės principas pagal Sutarties 2 straipsnį ir 3 straipsnio 2 dalį ir Teisingumo Teismo teisminę praktiką. Šios Sutarties nuostatos skelbia, kad moterų ir vyrų lygybė yra Bendrijos „uždavinys“ ir „tikslas“ ir numato pozityvų įpareigojimą skatinti moterų ir vyrų lygybę visose jos veiklos srityse.

(3) Teisingumo Teismas nusprendė, kad vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principo taikymo sritis negali būti apriboti diskriminacijos dėl vienos ar kitos asmens lyties draudimu. Atsižvelgiant į jo tikslą ir teisių, kurias jis gina, pobūdį, jis taip pat taikomas diskriminacijai dėl asmens lyties pakeitimo.

(4) Sutarties 141 straipsnio 3 dalis yra konkretus teisinis pagrindas, kuriuo remiantis gali būti patvirtinamos Bendrijos priemonės, skirtos užtikrinti lygių galimybių bei vienodo požiūrio principo užimtumo ir profesinės veiklos srityje, įskaitant vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principą, taikymą.

(5) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsniuose taip pat draudžiama diskriminacija dėl lyties ir puoselėjama vienodo požiūrio į moteris ir vyrus visose srityse, įskaitant užimtumą, darbą ir užmokesčių, teisę.

(6) Priekabiavimas ir seksualinis priekabiavimas prieštarauja vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principui, todėl šioje direktyvoje laikoma, kad tai yra diskriminacija dėl lyties. Tokios diskriminacijos formos pasitaiko ne tik darbe, bet ir siekiant įsidarbinti, įgyti profesinį išsilavinimą, ar būti paaugštintam pareigose. Todėl tokios diskriminacijos formos turėtų būti draudžiamos ir joms taikomos efektyvios, proporcingos ir atgrasančios sankcijos.

(7) Atsižvelgiant į tai, darbdaviai ir asmenys, atsakingi už profesinį mokymą, turėtų būti skatinami pagal nacionalinę teisę ir praktiką imtis priemonių prieš visas diskriminacijos dėl lyties formas, ypač prevencinių priemonių, nukreiptų prieš priekabiavimą ir seksualinį priekabiavimą darbe, ir siekiant įsidarbinti, įgyti profesinį parengimą ar būti paaugštintam pareigose

⁽¹⁾ OL C 157, 2005 6 28, p. 83.

⁽²⁾ 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2006 m. kovo 10 d. Tarybos bendroji pozicija ir ..... Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL L 39, 1976 2 14, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/73/EB (OL L 269, 2002 10 5, p. 15).

⁽⁴⁾ OL L 225, 1986 8 12, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 96/97/EB (OL L 46, 1997 2 17, p. 20).

⁽⁵⁾ Žr. I priedo A dalį.

⁽⁶⁾ OL L 45, 1975 2 19, p. 19.

⁽⁷⁾ OL L 14, 1998 1 20, p. 6. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/52/EB (OL L 205, 1998 7 22, p. 66).

- (8) Vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas, nustatytas Sutarties 141 straipsnyje ir nuosekliai patvirtintas Teisingumo Teismo teisinėje praktikoje, yra svarbus vienodo požiūrio į moteris ir vyrus aspektas ir neatsiejama *acquis communautaire* dalis, įskaitant Teisingumo Teismo praktiką dėl diskriminacijos dėl lyties. Todėl tikslinga numatyti tolesnes galimybes jo įgyvendinimui.
- (9) Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, norint nustatyti, ar darbuotojai atlieka vienodą arba vienodos vertės darbą, reikėtų nustatyti, ar gali būti laikoma, kad tie darbuotojai yra panašioje situacijoje, atsižvelgiant į įvairius veiksnus, įskaitant darbo pobūdį ir apmokymų bei darbo sąlygas.
- (10) Teisingumo Teismas nustatė, kad esant tam tikroms aplinkybėms vienodo užmokesčio principas galioja ne vien tik tose situacijose, kai moterys ir vyrai dirba tam pačiam darbdaviui.
- (11) Valstybės narės, bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, turėtų toliau spręsti besitęsiančią darbo užmokesčio skirtumų dėl lyties bei žymios darbo rinkos lyčių segregacijos problemą priimdamos įvairias priemones, pavyzdžiui priemones dėl lankstaus darbo laiko, kad moterys ir vyrai galėtų geriau derinti pareigas šeimoje ir darbe. Jos taip pat galėtų apimti tinkamas priemones dėl tėvystės atostogų, kurias galėtų imti bet kuris iš tėvų, o taip pat nuostatas dėl prieinamų ir priimtinių vaikų priežiūros įstaigų bei kitų išlaikytinių priežiūros.
- (12) Turėtų būti patvirtinamos konkrečios priemonės, skirtos užtikrinti vienodo požiūrio profesinių socialinės apsaugos sistemų srityje principo įgyvendinimą ir aiškiau apibrėžti jo taikymo sritį.
- (13) Teisingumo Teismo 1990 m. gegužės 17 d. sprendime, priimtame byloje C-262/88⁽¹⁾, pripažinta, kad visos profesinės pensijos formos yra užmokesčio elementas, kaip apibrėžta Sutarties 141 straipsnyje.
- (14) Nors užmokesčio sąvoka pagal Sutarties 141 straipsnį neapima socialinės apsaugos išmokų, dabar yra aiškiai nustatyta, kad valstybės tarnautojų pensijų sistema patenka į vienodo užmokesčio principo taikymo sritį, jei pagal sistemą mokamos išmokos yra mokamos darbuotojui dėl jo darbinio santykių su viešojo sektoriaus darbdaviu, nepaisant to, kad tokia sistema sudaro bendros įstatymų nustatytos socialinės apsaugos sistemos dalį.
- Remiantis Teisingumo Teismo sprendimais bylose C-7/93⁽²⁾ ir C-351/00⁽³⁾, ši sąlyga bus tenkinama, jei pensijų sistema bus susijusi su tam tikra darbuotojų kategorija, pagal ją mokamos išmokos tiesiogiai priklausys nuo tarnybos laikotarpio, o jų dydis bus apskaičiuojamas pagal valstybės tarnautojo paskutinį atlyginimą. Todėl, siekiant aiškumo, tikslinga numatyti konkrečią nuostatą.
- (15) Teisingumo Teismas patvirtino, kad nors moteriškos ir vyriškos lyties darbuotojų pagal nustatyto dydžio išmokų pensijų sistemą mokamoms įmokoms yra taikomas Sutarties 141 straipsnis, nevienodos darbdavių įmokos, kurios yra mokamos pagal finansuojamų nustatyto dydžio išmokų sistemas ir kurios priklauso nuo aktuarinių veiksnių, besiskiriančių pagal lytį, neturi būti vertinamos pagal tą pačią nuostatą.
- (16) Pavyzdžiui, pensijų fondų atveju tam tikri elementai, pavyzdžiui dalies periodinės pensijos pavertimas kapitaline suma, teisių į pensiją perkėlimas, išlaikytiniam mokama reversinė pensija mainais už atsisakymą gauti dalį pensijos ar sumažintą pensiją, jei darbuotojas nusprendžia į pensiją išeiti anksčiau laiko, gali būti nevienodi, jei sumos yra nelygios todėl, kad naudojami aktuariniai veiksniai, kurie skyrėsi priklausomai nuo lyties tuo metu, kai fondas yra finansuojamas.
- (17) Nustatyta, kad socialinės išmokos pagal profesines socialinės apsaugos sistemas nelaikomos atlyginimu, kai jos yra priskirtinos įdarbinimo laikotarpiui iki 1990 m. gegužės 17 d., išskyrus atvejus, kai jos mokamos darbuotojams arba jų teisių turėtojams, kurie iki tos dienos pateikia ieškinį arba pareiškia lygiavertį reikalavimą pagal taikomą nacionalinę teisę. Todėl reikia atitinkamai riboti vienodo požiūrio principo įgyvendinimą.
- (18) Teisingumo Teismas nuosekliai tvirtino, kad Barberio protokolas⁽⁴⁾ nedaro įtakos teisei prisijungti prie profesinio pensijų fondo ir kad sprendimo byloje C-262/88 galiojimo laiko apribojimai netaikomi teisei prisijungti prie profesinio pensijų fondo. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad nacionalinės taisyklės dėl laikotarpio, per kurį galima imtis veiksmų pagal nacionalinę teisę, gali būti taikomos darbuotojams, kurie gina savo teisę prisijungti prie profesinio pensijų fondo, jei jos nėra mažiau palankios tokio tipo veiksmams nei panašiams

⁽¹⁾ C-262/88: Barber prieš Guardian Royal Exchange Assurance Group (1990 Rink. I-1889).

⁽²⁾ C-262/88: Bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds prieš G. A. Beune (1994 Rink. I-4471).

⁽³⁾ C-351/00: Pirkko Niemi (2002, Rink. I-7007).

⁽⁴⁾ 17 Protokolas dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 141 straipsnio (1992 m.).

nacionalinio pobūdžio veiksmas ir jei dėl to naudojamasis Bendrijos teise suteiktomis teisėmis netampa praktiškai neįmanomas. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad tai, jog darbuotojas gali atgaline data prisijungti prie profesinio pensijų fondo, nereiškia, kad jis gali nemokėti įnašo už atitinkamą narystės laikotarpį.

(19) Siekiant taikyti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo ir profesinės veiklos srityje principą, būtina užtikrinti vienodas įsidarbinimo ir įsidarbinimą lemiančio profesinio mokymo galimybes. Todėl visos šio principo išimtys turėtų būti ribojamos ta profesine veikla, kurioje dėl jos pobūdžio arba dėl aplinkybių, kuriomis ji atliekama, būtina įdarbinti konkrečios lyties asmenį, jeigu tikslas, kurio siekiama, yra teisėtas ir atitinka proporcingumo principą.

(20) Ši direktyva nepažeidžia asociacijų laisvės, įskaitant teisę įkurti profesinę sąjungą su kitais ir įstoti į profesines sąjungas ginti savo interesus. Sutarties 141 straipsnio 4 dalyje apibrėžtos priemonės gali apimti narystę organizacijose ar sąjungose, kurių pagrindinis tikslas yra praktikoje skatinti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą, ar šių organizacijų ar sąjungų veiklos tęsimą.

(21) Draudimas diskriminuoti neturėtų valstybėms narėms kliudyti toliau taikyti arba nustatyti priemones, skirtas išvengti vienos lyties asmenų grupės patiriamų nepalankių sąlygų ar jas kompensuoti. Tokios priemonės leidžia kurti vienos lyties asmenų organizacijas, kurių pagrindinis tikslas yra remti tų asmenų specialius poreikius bei skatinti moterų ir vyrų lygybę.

(22) Pagal Sutarties 141 straipsnio 4 dalį, siekiant užtikrinti visišką moterų ir vyrų lygybę per visą darbingą amžių, vienodo požiūrio principas nekliaudo valstybėms narėms ir toliau laikyti arba imtis priemonių, numatančių konkrečias lengvatas, padedančias nepakankamai atstovaujamai lyčiai verstis profesine veikla arba šalinančias ar kompensuojančias nepalankias profesinės veiklos sąlygas. Atsižvelgiant į dabartinę situaciją ir į Amsterdamo sutarties 28 deklaraciją, valstybės narės pirmiausia turėtų siekti pagerinti moterų situaciją per visą darbingą jų amžių.

(23) Iš Teisingumo Teismo teisminės praktikos aišku, kad nepalankus požiūris į moterį dėl jos nėštumo arba motinystės yra tiesioginė diskriminacija dėl lyties. Todėl ši direktyva turėtų būti aiškiai taikoma tokiam požiūriui.

(24) Kalbant apie vienodo požiūrio principą, Teisingumo Teismas nuolat pripažindavo, kad yra teisėta saugoti moters biologinę būklę nėštumo ir motinystės metu bei priimti motinystės saugos priemones siekiant tikros lygybės. Todėl ši direktyva neturėtų nepažeisti 1992 m.

spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų užtikrinti geresnę nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų saugą ir sveikatą⁽¹⁾. Ši direktyva taip pat neturėtų nepažeisti 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyvos 96/34/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl tėvystės atostogų, sudaryto tarp UNICE, CEEP ir ETUC⁽²⁾.

(25) Siekiant aiškumo, taip pat tikslinga numatyti aiškia nuostatą, kuria būtų ginamos moterų, esančių nėštumo ir gimdymo atostogose, darbo teisės, ir ypač teisė grįžti į buvusias arba lygiavertes pareigas, teisė nepatirti žalos dėl to, kad išėjo tokių atostogų ir teisė, naudotis geresnėmis darbo sąlygomis, kurios jai būtų buvę suteiktos jai nedirbant.

(26) Tarybos ir užimtumo ir socialinės politikos ministrų, posėdžiavusių Taryboje 2000 m. birželio 29 d., parengtoje Rezoliucijoje dėl moterų ir vyrų dalyvavimo lygiomis teisėmis šeimoje ir darbe⁽³⁾ valstybės narės buvo skatinamos nagrinėti jų atitinkamų teisės sistemų taikymo sritį dėl to, kad dirbantiems vyrams būtų suteikta asmeninė ir neperleidžiama teisė gauti tėvystės atostogas, išsaugant savo teises, susijusias su darbu.

(27) Į panašius aspektus atsižvelgiama valstybėms narėms teikiant moterims ir vyrams asmeninę ir neperleidžiamą teisę į atostogas šivaikinus. Pačios valstybės narės sprendžia, ar suteikti tokią teisę į tėvystės ir (arba) įvaikinimo atostogas, o taip pat nustato visas sąlygas, išskyrus atleidimą ir grįžimą į darbą, kuriems šie direktyva netaikoma.

(28) Siekiant veiksmingai įgyvendinti vienodo požiūrio principą, būtina, kad valstybės narės įdiegtų atitinkamas procedūras.

(29) Kad būtų veiksmingai įgyvendintas vienodo požiūrio principas, būtina numatyti atitinkamas teismines arba administracines procedūras, skirtas šioje direktyvoje numatytų įsipareigojimų vykdymui užtikrinti.

(30) Užtikrinant veiksmingą vienodo požiūrio principo įgyvendinimą, svarbus vaidmuo tenka taisyklių dėl įrodinėjimo pareigos priėmimui. Teisingumo Teismas nusprendė, kad dėl to reikėtų numatyti nuostatą, skirtą užtikrinti, kad *prima facie* diskriminacijos bylos atveju įrodinėjimo pareiga atitektų atsakovui, išskyrus procesinius veiksmus, kai faktines aplinkybes turi ištirti teismas

⁽¹⁾ OL L 348, 1992 11 28, p. 1.

⁽²⁾ OL L 145, 1996 6 19, p. 4. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/75/EB (OL L 10, 1998 1 16, p. 24).

⁽³⁾ OL C 218, 2000 7 31, p. 5.

- arba kita kompetentinga nacionalinė institucija. Tačiau reikia patikslinti, kad faktus, pagal kuriuos galima daryti prielaidą, jog buvo tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama, įvertina kompetentingos nacionalinės institucijos pagal nacionalinės teisės aktus ar praktiką. Be to, pačios valstybės narės turi įvesti bet kuriame procesinių veiksmų etape įrodymų taisykles, kurios yra palankesnės ieškovams.
- (31) Siekiant dar labiau padidinti šioje direktyvoje numatytą apsaugą, asociacijoms, organizacijoms ir kitiems juridiniams asmenims turėtų būti suteikta teisė nukentėjusiojo vardu arba jį remiant, kaip tai nustato valstybės narės, dalyvauti procesiniuose veiksmuose, nepažeidžiant nacionalinių proceso taisyklių, reglamentuojančių atstovavimą ir gynybą..
- (32) Atsižvelgiant į fundamentalų teisės į veiksmingą teisinę apsaugą pobūdį, tikslinga užtikrinti, kad darbuotojai ir toliau naudotųsi tokia apsauga net ir pasibaigus santykiams, dėl kurių inkriminuojamas vienodo požiūrio principo pažeidimas. Tokia pati apsauga teikiama darbuotojui, ginančiam ar pateikiančiam įrodymus asmens, saugomo pagal šią direktyvą, vardu.
- (33) Teisingumo Teismas aiškiai nustatė, kad, siekiant veiksmingumo, vienodo požiūrio principas reiškia, jog kompensacija už jo pažeidimą turi atitikti patirtą žalą. Todėl nėra tikslinga iš anksto nustatyti tokios kompensacijos dydžio aukščiausios ribos, išskyrus, kai darbdavys gali įrodyti, kad vienintelė pareiškėjo dėl diskriminacijos, kaip apibrėžta šioje direktyvoje, patiriama žala yra atsikymas nagrinėti jo prašymą priimti į darbą.
- (34) Siekdamas pagerinti veiksmingą vienodo požiūrio principo įgyvendinimą, valstybės narės turėtų skatinti socialinių partnerių dialogą, ir pagal nacionalinę praktiką — dialogą su nevyriausybinėmis organizacijomis.
- (35) Valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas, taikomas už įsipareigojimų pagal šią direktyvą pažeidimus;
- (36) Kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, ir dėl to juos galima geriau pasiekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali patvirtinti priemones pagal subsidiarumo principą, kaip nustatyta Sutarties 5 straipsnyje. Pagal proporcingumo principą, kaip nustatyta tame pačiame straipsnyje, ši direktyva apima tik tai, ko reikia šiems tikslams pasiekti.
- (37) Siekiant geriau suprasti skirtingą požiūrį moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityse, toliau turėtų būti rengiamos, analizuojamos ir atitinkamu lygiu skelbiamos lyginamosios kiekvienai lyčiai atskiros statistikos.
- (38) Vienodas požiūris į moteris ir vyrus užimtumo ir profesinės veiklos srityse negali apimti tik teises priemones. Europos Sąjunga ir valstybės narės turėtų toliau skatinti visuomenės informuotumą apie su darbo užmokesčiu susijusią diskriminaciją ir keisti visuomenės požiūrį, kaip galima labiau įtraukiant visas privačiojo ir viešojo sektoriaus suinteresuotas šalis. Šiame procese svarbų vaidmenį vaidina socialinių partnerių dialogas.
- (39) Pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti iš esmės nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas.
- (40) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų dėl I priedo B dalyje išvardytų direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo terminų.
- (41) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisės aktų leidybos 34 straipsnį⁽¹⁾ valstybės narės yra raginamos savo pačių ir Bendrijos labai parengti savo lenteles, kurios kiek įmanoma iliustruos šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių santykį, ir jas paskelbti.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

Šios direktyvos tikslas — užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas moterų ir vyrų lygių galimybių bei vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo ir profesinės veiklos srityje principas.

Šiuo tikslu į ją yra įtraukiamos nuostatos, skirtos vienodo požiūrio principui įgyvendinti šiose srityse:

- galimybės įsidarbinti, įskaitant paaugštįmą, ir siekti profesinio mokymo;
- darbo sąlygų, įskaitant užmokestį;
- profesinių socialinės apsaugos sistemų.

Joje taip pat įtraukiamos nuostatos, skirtos užtikrinti, kad toks įgyvendinimas būtų veiksmingesnis nustačius tinkamas procedūras.

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

1. Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:
  - a) tiesioginė diskriminacija: kai dėl lyties vienam asmeniui sudaromos mažiau palankios sąlygos palyginti su sąlygomis, kurios panašioje situacijoje yra, buvo ar būtų sudarytos kitam asmeniui;
  - b) netiesioginė diskriminacija: kai dėl akivaizdžiai neutralios nuostatos, kriterijaus ar praktikos vienos lyties asmenys gali atsidurti tam tikroje prastesnėje padėtyje nei kitos lyties asmenys, išskyrus atvejus, kai tą nuostatą, kriterijų ar praktiką objektyviai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;
  - c) priekabiavimas: kai nepageidaujamu elgesiu, susijusiu su asmens lytimi, siekiama pakenkti arba pakenkiama žmogaus orumui ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, menkinanti, žeminanti ar užgauli aplinka;
  - d) seksualinis priekabiavimas: kai bet koku nepageidaujamu žodiniu, nežodiniu ar fiziniu seksualinio pobūdžio elgesiu siekiama pakenkti arba pakenkiama žmogaus orumui, ypač kai sukuriama bauginanti, priešiška, menkinanti, žeminanti ar užgauli aplinka;
  - e) užmokestis: įprastinis pagrindinis arba minimalus darbo užmokestis arba alga ir bet koks kitas atlygis grynaisiais arba natūra, kurį darbuotojas tiesiogiai arba netiesiogiai gauna iš darbdavio už savo darbą;
  - f) profesinės socialinės apsaugos sistemos: sistemos, kurioms nėra taikoma 1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje⁽¹⁾ ir kurių paskirtis — pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantiems asmenims, dirbantiems įmonėje ar įmonių grupėje, ekonominės veiklos srityje arba profesinės veiklos sektoriuje ar sektorių grupėje, mokėti išmokas, papildančias arba pakeičiančias įstatymais nustatytose socialinės apsaugos sistemose numatytas išmokas, nepriklausomai nuo to, ar dalyvavimas tokiose sistemose yra privalomas, ar ne.
2. Šioje direktyvoje diskriminacija apima:
  - a) priekabiavimą ir seksualinį priekabiavimą, taip pat mažiau palankų požiūrį dėl to, kai asmuo laiko tokį elgesį netinkamu arba paklūsta jam;
  - b) nurodymą diskriminuoti asmenis dėl lyties;
  - c) bet koki mažiau palankų požiūrį į moterį dėl nėštumo arba motinystės atostogų pagal Direktyvą 92/85/EEB.

⁽¹⁾ OL L 6, 1979 1 10, p. 24.

3 straipsnis

Pozityvūs veiksmai

Siekdamos užtikrinti visišką moterų ir vyrų lygybę per visą darbingą amžių, valstybės narės gali ir toliau taikyti arba nustatyti priemones, kaip apibrėžta Sutarties 141 straipsnio 4 dalyje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS**1 skyrius***Vienodas užmokestis*

4 straipsnis

Draudimas diskriminuoti

Panaikinama bet kokia tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija dėl lyties visų aspektų ir sąlygų atžvilgiu atlyginant už tą patį darbą arba už vienodos vertės darbą.

Tais atvejais, kai nustatant užmokestį naudojama pareigybių klasifikacijos sistema, ši sistema grindžiama moterims ir vyrams vienodais kriterijais ir parengiama taip, kad ją taikant nebūtų diskriminuojama dėl lyties.

2 skirsnis*Vienodas požiūris profesinėse socialinės apsaugos sistemose*

5 straipsnis

Draudimas diskriminuoti

Nepažeidžiant 4 straipsnio, neturi būti jokios tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos dėl lyties profesinėse socialinės apsaugos sistemose, ypač šiais aspektais:

- a) šių sistemų aprėpties ir sąlygų, kuriomis įgyjama teisė jomis naudotis;
- b) pareigos mokėti įmokas ir įmokų dydžio apskaičiavimo;
- c) išmokų apskaičiavimo, įskaitant papildomas išmokas sutuoktiniams ir išlaikomiems asmenims, taip pat sąlygų, kurios reguliuoja teisės į išmokas trukmę ir išsaugojimą.

6 straipsnis

Taikymo sritis asmenims

Šis skyrius taikomas dirbantiems asmenims, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis, asmenims, kurie nutraukė darbą dėl ligos, motinystės, nelaimingo atsitikimo ar priverstinės bedarbystės ir darbo ieškantiems asmenims, pensininkams bei neįgaliesiems darbuotojams ir jų vardu reikalaujantiems, pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką.

7 straipsnis

Dalykinė taikymo sritis

1. Šis skyrius taikomas:
  - a) profesinėms socialinės apsaugos sistemoms, kurios suteikia apsaugą šiais atvejais:
    - i) ligos;
    - ii) neįgalumo;
    - iii) senatvės, įskaitant ankstyvą išėjimą į pensiją;
    - iv) nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų;
    - v) nedarbo;
  - b) profesinėms socialinės apsaugos sistemoms, kurios numato kitas socialines išmokas, mokamas grynaisiais arba natūra, ypač maitintojo netekimo išmokas ir šeimos pašalpas, jeigu šios išmokos sudaro atlygį, kurį darbdavys moka darbuotojui pastarajam įsidarbinus.
2. Šis skyrius taip pat taikomas tam tikrai darbuotojų kategorijai, pavyzdžiui, valstybės tarnautojams, taikomoms pensijų sistemoms, jeigu išmokos pagal sistemą yra mokamos dėl darbo santykių su darbdaviu viešajame sektoriuje. Tai, kad tokia sistema sudaro bendros įstatymais nustatytos sistemos dalį, šios nuostatos nepažeidžia.

8 straipsnis

Dalykinės taikymo srities išimtys

1. Šis skyrius netaikomas:
  - a) savarankiškai dirbančių asmenų individualioms darbo sutartims;
  - b) savarankiškai dirbantiems asmenims taikomoms vieno dalyvio sistemoms;
  - c) darbuotojų draudimo sutartims, kuriose darbdavys nėra šalis;
  - d) neprivalomoms profesinių socialinės apsaugos sistemų nuostatoms, taikomoms atskiriems dalyviams, siekiant jiems užtikrinti:
    - i) papildomas išmokas arba
    - ii) galimybę pasirinkti datą, kuomet bus pradėtos mokėti įprastinės išmokos savarankiškai dirbantiems asmenims, arba galimybę pasirinkti iš keleto išmokų;
  - e) profesinėms socialinės apsaugos sistemoms, jeigu išmokos yra finansuojamos iš darbuotojų savanoriškai mokamų įmokų.
2. Šis skyrius nekliaudo darbdaviams skirti priedą prie pensijos asmenims, kurie jau sulaukė pensinio amžiaus, suteikiančio teisę gauti pensiją pagal profesinę socialinės apsaugos

sistemą, tačiau dar nesulaukė pensinio amžiaus, suteikiančio teisę gauti įstatymine senatvės pensiją. Šiuo priedu siekiama sulaukti arba beveik sulaukti bendrą šiems asmenims mokamų išmokų sumą su suma, analogiškoje situacijoje išmokama priešingos lyties asmenims, kurie jau sulaukė įstatyminei pensijai gauti įstatymais nustatyto pensinio amžiaus, mokant priedą tol, kol jį gaunantys asmenys sulauks įstatyminei senatvės pensijai gauti nustatyto pensinio amžiaus.

9 straipsnis

Diskriminacijos pavyzdžiai

1. Nuostatos, prieštaraujančios vienodo požiūrio principui, apima tas nuostatas, tiesiogiai arba netiesiogiai grindžiamas lytimi, kurios skirtos:
  - a) nustatyti asmenis, galinčius dalyvauti profesinėje socialinės apsaugos sistemoje;
  - b) nustatyti privalomą arba neprivalomą dalyvavimą profesinėje socialinės apsaugos sistemoje;
  - c) nustatyti skirtingas taisykles dėl profesinės socialinės apsaugos sistemos narių amžiaus, minimalios įsidarbinimo trukmės arba narystės, suteikiančios teisę į pagal sistemą mokamas išmokas;
  - d) nustatyti skirtingas taisykles, išskyrus h ir j punktuose nurodytus atvejus, dėl įmokų grąžinimo, jeigu darbuotojas pasitraukia iš profesinės socialinės apsaugos sistemos neįvykdęs sąlygų, garantuojančių jam atidėtają teisę į ilgalaikės išmokas;
  - e) nustatyti skirtingas išmokų skyrimo, jų apribojimo vienos arba kitos lyties darbuotojams sąlygas;
  - f) nustatyti skirtingus pensinius amžius;
  - g) sustabdyti teisių išsaugojimą arba įgijimą gimdymo atostogų arba atostogų dėl šeimyninių priežasčių laikotarpiu, jeigu atostogas suteikia įstatymai arba susitarimai, ir išmokas moka darbdavys;
  - h) nustatyti skirtingus išmokų dydžius, nebent būtina atsižvelgti į aktuarinio skaičiavimo veiksnius, kurie priklausomai nuo lyties skiriasi nustatyto dydžio įmokų sistemoje; finansuojamose nustatyto dydžio išmokų sistemose tam tikri elementai gali skirtis, kai skirtingas sumas lemia nuo lyties priklausančių aktuarinio skaičiavimo veiksnių taikymas tuo metu, kai įgyvendinamas sistemos finansavimas;
  - i) nustatyti skirtingus darbuotojų įmokų dydžius;
  - j) nustatyti skirtingus darbdavių įmokų dydžius, išskyrus:
    - i) nustatyto dydžio įmokų sistemų atveju, kai siekiama suvienodinti arba beveik suvienodinti galutinių išmokų sumą abiejų lyčių atstovams;

- ii) finansuojamų nustatyto dydžio išmokų sistemų atveju, kai darbdavių įmokos yra skirtos lėšų, reikalingų nustatyto dydžio išmokų sąnaudoms padengti, pakankamumui užtikrinti;
- k) nustatyti skirtingus standartus arba standartus, taikomus tik tam tikros lyties darbuotojams, išskyrus h ir j punktuose nurodytus atvejus, dėl garantijų ar teisių į atidėtąsias išmokas išsaugojimo, kai darbuotojas pasitraukia iš profesinės socialinės apsaugos sistemos.

2. Jeigu išmokos, kurioms taikomos šio skyriaus nuostatos, skiriamos profesinės socialinės apsaugos sistemos valdymo institucijų nuožiūra, pastarosios atsižvelgia į vienodo požiūrio principą.

10 straipsnis

Igyvendinimas savarankiškai dirbančių asmenų atžvilgiu

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad savarankiškai dirbantiems asmenims taikomos profesinės socialinės apsaugos sistemos nuostatos, prieštaraujančios vienodo požiūrio principui, būtų pataisytos ir įsigaliojusių vėliausiai nuo 1993 m. sausio 1 d. arba, po tos datos įstojusių valstybių narių atveju, — nuo Direktyvos 86/378/EB taikymo jų teritorijoje datos.
2. Iki tol, kol bus persvarstyta sistema, šis skyrius netrukdo taikyti per tą laikotarpį galiojančias sistemos nuostatas teisėms ir įsipareigojimams, susijusiems su savarankiškai dirbančių asmenų narystės profesinėje socialinės apsaugos sistemoje laikotarpiams.

11 straipsnis

Galimybė atidėti taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims

Valstybės narės gali atidėti privalomą vienodo požiūrio principo taikymą savarankiškai dirbantiems asmenims taikomoms profesinėms socialinės apsaugos sistemoms šiais atvejais:

- a) nustatant pensinį amžių senatvės arba ištarnauto laiko pensijoms gauti ir galimus padarinius kitoms išmokoms:
  - i) tol, kol tokia lygybė nebus pasiekta įstatymais nustatytose socialinės apsaugos sistemose;
  - ii) arba vėliausiai tol, kol tokią lygybę pasiekti įpareigos direktyva;
- b) maitintojo netekimo pensijoms tol, kol vienodo požiūrio principą dėl to įstatymais nustatytose socialinės apsaugos sistemose nenustatys Bendrijos teisė;

- c) taikant 9 straipsnio 1 dalies i punktą dėl aktuarinio skaičiavimo veiksnių naudojimo iki 1999 m. sausio 1 d. arba, po tos datos įstojusių valstybių narių atveju, — iki Direktyvos 86/378/EB taikymo jų teritorijoje datos.

12 straipsnis

Poveikis atgaline data

1. Bet kuri ši skyrių įgyvendinanti priemonė dėl darbuotojų apima visas pagal profesinės socialinės apsaugos sistemas mokamas išmokas, priklausančias už darbo stažą, įgytą po 1990 m. gegužės 17 d., ir taikomas atgaline data, nepažeidžiant darbuotojų ar jų teisių atstovų, iki tos datos pradėjusių teismo procesą ar iškėlusių lygiavertį ieškinį pagal nacionalinius teisės aktus, teisių. Tokiu atveju įgyvendinimo priemonės taikomos atgaline data iki 1976 m. balandžio 8 d. ir apima visas išmokas, priklausančias už darbo stažą, įgytą po tos datos. Valstybėms narėms, įstojusioms į Bendriją po 1976 m. balandžio 8 d. ir iki 1990 m. gegužės 17 d., ši data pakeičiama data, kuomet jų teritorijoje buvo pradėtas taikyti Sutarties 141 straipsnis.

2. 1 dalies antras sakinytis nekluduoja taikyti nacionalinių taisyklių, reglamentuojančių ieškinių iškėlimo pagal nacionalinę teisę senaties terminus, darbuotojams ar jų teisių atstovams, iki 1990 m. gegužės 17 d. pradėjusiems teismo procesą ar iškėlusiems lygiavertį ieškinį pagal nacionalinės teisės aktus, jeigu jos yra ne mažiau palankios tokiems ieškiniams nei panašaus pobūdžio šalies vidaus ieškiniams ir nesukuria sąlygų, kuriomis Bendrijos teisės suteikiamomis teisėmis negalima praktiškai naudotis.

3. Valstybėms narėms, kurios į Bendriją įstojo po 1990 m. gegužės 17 d., ir 1994 m. sausio 1 d. buvo Europos ekonominės erdvės susitarimo Susitariančiosios Šalys, 1 dalies pirmame sakinyje nurodyta 1990 m. gegužės 17 d. data pakeičiama 1994 m. sausio 1 d. data.

4. Valstybėms narėms, kurios į Bendriją įstojo po 1990 m. gegužės 17 d., 1 ir 2 dalyse nurodyta 1990 m. gegužės 17 d. data pakeičiama data, kuomet jų teritorijoje buvo pradėtas taikyti Sutarties 141 straipsnis.

13 straipsnis

Lankstus pensinis amžius

Tai, kad moterys ir vyrai tomis pačiomis sąlygomis gali reikauti lankstaus pensinio amžiaus, nelaikoma neatitikimu šiam skyriui.

3 skyrius

Vienodas požiūris įsidarbinimo, profesinio mokymo, paaugstinimo ir darbo sąlygų srityse

*14 straipsnis***Draudimas diskriminuoti**

1. Nei viešajame, nei privačiame sektoriuose, įskaitant viešąsias įstaigas, negali būti nei tiesioginės, nei netiesioginės diskriminacijos dėl lyties:

- a) įsidarbinant, savarankiškai įsidarbinant ar profesinėje srityje, įskaitant atrankos kriterijus ir priėmimo į darbą sąlygas visoms veiklos rūšims ir visais profesinės karjeros etapais, įskaitant paaugstinimą;
- b) galimybei gauti visų rūšių ir visų lygių profesinį orientavimą, profesinį mokymą, sudėtingesnę profesinį mokymą ir perkvalifikavimą, įskaitant praktinę darbo patirtį;
- c) užimtumo ir darbo sąlygų, įskaitant atleidimus iš darbo, taip pat užmokesčio, kaip numatyta šioje direktyvoje;
- d) narystei ir dalyvavimui darbuotojų ar darbdavių organizacijose ar kitose organizacijose, kurių nariai turi tam tikrą profesiją, įskaitant tokių organizacijų teikiamą naudą.

2. Įsidarbinimo galimybių atžvilgiu, įskaitant įsidarbinimą lemiantį profesinį mokymą, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl lytims būdingų savybių nelaikomas diskriminacija, jei dėl konkrečios profesinės veiklos pobūdžio arba dėl tokios veiklos sąlygų tokia savybė yra tikras lemiamas profesinis reikalavimas, jeigu šis tikslas yra teisėtas, o reikalavimas proporcingas.

*15 straipsnis***Grįžimas iš motinystės atostogų**

Moteris, išėjusi motinystės atostogų, turi teisę, pasibaigus motinystės atostogoms, grįžti į savo darbą ar lygiavertę pareigą tokiomis sąlygomis, kurios negali būti mažiau palankios jai, ir naudotis visomis geresnėmis darbo sąlygomis, į kurias ji būtų turėjusi teisę, kol nedirbo.

*16 straipsnis***Tėvystės ir įvaikinimo atostogos**

Ši direktyva taip pat nepažeidžia valstybių narių teisės pripažinti aiškių teisių gauti tėvystės ir (arba) įvaikinimo atostogas. Tos valstybės narės, kurios pripažįsta tokias teises, imasi priemonių, būtinų apsaugoti dirbančias moteris ir vyrus nuo atleidimo iš darbo dėl to, kad naudojasi tomis teisėmis, ir užtikrina, kad, pasibaigus tokioms atostogoms, jie turėtų teisę grįžti į savo

darbą arba lygiavertę pareigą tokiomis sąlygomis, kurios būtų ne mažiau palankios jiems, ir pasinaudoti visomis geresnėmis darbo sąlygomis, į kurias jie būtų turėję teisę, kol nedirbo.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS**1 skyrius**

Teisių gynimo priemonės ir vykdymas

1 SKIRSNIS

TEISIŲ GYNIMO PRIEMONĖS

*17 straipsnis***Teisių gynimas**

1. Visiems asmenims, manantiems, kad jie nukentėjo, kadangi jiems nebuvo taikomas vienodo požiūrio principas, ir jau pasinaudojusiems galimybe kreiptis į kitas kompetentingas institucijas, įskaitant tam tikrais atvejais tikslingą taikinimo procedūrą, valstybės narės užtikrina teisę į teismines procedūras net pasibaigus tariamai diskriminuojantiems santykiams.

2. Valstybės narės užtikrina, kad asociacijos, organizacijos arba kiti juridiniai asmenys, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų laikymasis, nukentėjusiojo vardu arba jį remdami, gavę jo sutikimą, gali dalyvauti visose teisminėse ir (arba) administracinėse procedūrose šioje direktyvoje numatytiems išipareigojimams įgyvendinti.

3. 1 ir 2 dalys nepažeidžia nacionalinių taisyklių, kuriomis nustatomi terminai, per kuriuos turi būti iškeltos bylos dėl vienodo požiūrio principo.

*18 straipsnis***Kompensacija arba žalos atlyginimas**

Savo nacionalinėse teisės sistemose valstybės narės numato priemones, užtikrinančias realią ir veiksmingą kompensaciją arba nuostolių atlyginimą, taip kaip valstybės narės nustato atlyginti nuostolius ir žalą asmeniui, nukentėjusiam nuo diskriminacijos dėl lyties, šioms priemonėms turint atgrasantį poveikį ir yra joms esant proporcingoms padarytai žalai. Negalima nustatyti tokios kompensacijos ar atlygio didžiausios viršutinės ribos, išskyrus atvejus, kai darbdavys gali įrodyti, kad vienintelė žala, kurią pareiškėjas patyrė dėl diskriminacijos, kaip apibrėžta šioje direktyvoje, yra atsisakymas išnagrinėti jo prašymą priimti į darbą.

2 SKIRSNIS

ĮRODINĖJIMO PAREIGA

19 straipsnis

Įrodinėjimo pareiga

1. Valstybės narės taiko tokias pagal jų nacionalines teismų sistemas numatytas priemones, kurios yra būtinos užtikrinti, kad tais atvejais, kai asmenys, manantys, kad jie nukentėjo, kadangi jiems nebuvo taikomas vienodo požiūrio principas, teismui ar kitai kompetentingai institucijai nurodo faktines aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, pats atsakovas turi įrodyti, kad vienodo požiūrio taikymo principas nebuvo pažeistas.

2. Šio straipsnio 1 dalis netrukdo valstybėms narėms nustatyti ieškovams palankesnes įrodymų taisykles.

3. Valstybėms narėms šio straipsnio 1 dalies nebūtina taikyti procesiniams veiksams, kai bylos faktines aplinkybes turi ištirti teismas ar kompetentinga institucija.

4. 1, 2 ir 3 dalys taip pat taikomos:

a) atvejams, kuriems taikomas Sutarties 141 straipsnis ir, kiek tai susiję su diskriminacija dėl lyties, — Direktyvos 92/85/EEB ir 96/34/EB;

b) bet kuriam civiliniam ar administraciniam procesui, susijusiam su viešuoju ar privačiu sektoriumi, kuris numato teisių gynimą pagal nacionalinę teisę a punkte minimomis priemonėmis, išskyrus nacionalinės teisės aktuose numatytas neteismines savanoriško pobūdžio procedūras.

5. Šis straipsnis netaikomas baudžiamajam procesui, nebent valstybės narės numato kitaip.

2 skyrius

Vienodo požiūrio skatinimas — dialogas

20 straipsnis

Lygybę užtikrinančios institucijos

1. Valstybės narės paskiria instituciją ar institucijas bei parengia atitinkamą tvarką, kad būtų skatinamas, tiriamas, prižiūrimas ir remiamas vienodas požiūris į visus asmenis, nediskriminuojant dėl lyties. Šios institucijos gali priklausyti agentūroms, įpareigotoms rūpintis žmogaus teisių arba asmenų teisių apsauga nacionaliniu lygiu.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šios institucijos būtų įgaliotos:

a) nepažeidžiant nukentėjusiųjų ir 17 straipsnio 2 dalyje minėtų asociacijų, organizacijų ar kitų juridinių asmenų teisių, teikti nepriklausomą pagalbą nukentėjusiesiems nuo diskriminacijos teikiant skundus dėl diskriminacijos;

b) atlikti nepriklausomus tyrimus dėl diskriminacijos;

c) skelbti nepriklausomas ataskaitas ir teikti rekomendacijas visais su tokia diskriminacija susijusiais klausimais.

d) atitinkamu lygiu keistis turima informacija su atitinkamomis institucijomis Europoje, pavyzdžiui, su būsimu Europos lyčių lygybės institutu.

21 straipsnis

Socialinis dialogas

1. Valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinių tradicijų ir praktikos, imasi reikiamų priemonių socialinių partnerių dialogui skatinti siekdamos užtikrinti vienodo požiūrio taikymą vykdant, pavyzdžiui, nusistovėjusių elgesio normų darbe, siekiant įsidarbinti arba įgyti profesinį išsilavinimą, ar būti paaukštintam pareigose stebėseną, o taip pat kolektyvinių sutarčių, elgesio kodeksų, tyrimų ar pasikeitimo patirtimi ir gera praktika stebėseną.

2. Pagal savo nacionalines tradicijas ir praktiką valstybės narės, nepažeisdamos socialinių partnerių savarankiškumo, skatina juos propaguoti moterų ir vyrų lygybę ir priimti lankstaus darbo priemones, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas darbo ir asmeninio gyvenimo derinimui, bei reikiamu lygiu sudaryti susitarimus, nustatančius antidiskriminacines taisykles 1 straipsnyje nurodytose srityse, kurios patenka į kolektyvinės sutarties taikymo sritį. Šiuose susitarimuose atsižvelgiama į šios direktyvos nuostatas ir į atitinkamas nacionalines įgyvendinimo priemones.

3. Valstybės narės pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis arba nusistovėjusią praktiką skatina darbdavius planingai ir sistemingai propaguoti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą darbe, siekiant įsidarbinti arba įgyti profesinį išsilavinimą, ar būti paaukštintam pareigose.

4. Tuo tikslu darbdaviai skatinami reguliariai teikti darbuotojams ir (arba) jų atstovams atitinkamą informaciją apie vienodą požiūrį į moteris ir vyrus įmonėje.

Tokia informacija gali apimti moterų ir vyrų santykio skirtinguose organizacijos lygiuose, jų užmokesčio ir užmokesčio skirtumų bei galimų priemonių padėčiai pagerinti bendradarbiaujant su darbuotojų atstovais apžvalgą.

22 straipsnis

Dialogas su nevyriausybinėmis organizacijomis

Valstybės narės skatina dialogą su atitinkamomis nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką yra teisėtai suinteresuotos remti kovą su diskriminacija dėl lyties skatinant laikytis vienodo požiūrio principo.

3 skyrius

Bendrosios horizontalios nuostatos

23 straipsnis

Nuostatų laikymasis

Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad:

- a) būtų panaikinti visi įstatymai ir kiti teisės aktai, prieštaraujantys vienodo požiūrio principui;
- b) individualiose ar kolektyvinėse sutartyse, vidaus taisyklėse arba taisyklėse, reglamentuojančiose savarankišką verslą ir profesijas bei darbuotojų ir darbdavių organizacijas, ar kitose priemonėse nuostatos, prieštaraujančios vienodo požiūrio principui, būtų arba galėtų būti paskelbtos niekinėmis ir negaliojančiomis arba iš dalies pakeistos.
- c) kad administracinėmis priemonėmis nebūtų patvirtintos arba išplėstos profesinio socialinio draudimo sistemos, į kurias įtrauktos pirmiau nurodytos nuostatos.

24 straipsnis

Persekiojimas

Valstybės narės savo nacionalinėse teisinėse sistemose numato priemones, kurių reikia apsaugant darbuotojus, įskaitant darbuotojų atstovus, numatytus nacionalinės teisės aktuose ir (arba) veikiančius pagal nusistovėjusią praktiką, nuo atleidimo iš darbo ar kitokio darbdavio netinkamo elgesio, kai darbdavys reaguoja į skundą, pateiktą įmonėje, arba į kokią nors teisinę procedūrą, skirtą vienodo požiūrio principui užtikrinti.

25 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus, taisykles ir imasi visų priemonių, būtinų jų taikymui užtikrinti. Sankcijos, kurios gali apimti kompensacijos išmoką nukentėjusiajam, turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tokias nuostatas ne vėliau kaip iki 2005 m. spalio 5 d., ir nedelsdamos praneša jai apie vėlesnius tokių nuostatų pakeitimus.

26 straipsnis

Diskriminacijos prevencija

Valstybės narės pagal nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ar nusistovėjusią praktiką skatina darbdavius ir asmenis, atsakingus už galimybes siekti profesinio mokymo, imtis veiksmingų priemonių ir užkirsti kelią visoms diskriminacijos dėl lyties formoms, ypač priekabiavimui ir seksualiniam priekabiavimui darbe, siekiant įsidarbinti arba įgyti profesinį išsilavinimą, ar būti paaukštintam pareigose.

27 straipsnis

Būtiniausi reikalavimai

1. Valstybės narės gali priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios yra palankesnės vienodo požiūrio principui nei tos, kurios nustatytos šioje direktyvoje.

2. Šios direktyvos įgyvendinimas jokiais aplinkybėmis nėra pakankamas pagrindas sumažinti bendrą darbuotojų apsaugos lygį tose srityse, kurioms ji taikoma, ir nepažeidžia valstybių narių teisės atsižvelgti į padėties pasikeitimą ir priimti įstatymus bei kitus teisės aktus, kurie skiriasi nuo įstatymų, galiojusių pranešimo apie šią direktyvą dieną, jei jie atitinka šios direktyvos nuostatas.

28 straipsnis

Santykis su Bendrijos ir nacionalinėmis nuostatomis

1. Ši direktyva nepažeidžia nuostatų dėl moterų apsaugos, ypač dėl nėštumo ir motinystės.

2. Ši direktyva nepažeidžia Direktyvos 96/34/EB ir Direktyvos 92/85/EEB nuostatų.

29 straipsnis

Lyčių aspekto integravimas

Valstybės narės, rengdamos ir įgyvendindamos įstatymus ir kitus teisės aktus, politiką ir veiklos rūšis šioje direktyvoje nurodytose srityse, skiria ypatingą dėmesį moterų ir vyrų lygybės tikslui.

30 straipsnis

Informacijos skleidimas

Valstybės narės užtikrina, kad visi susiję asmenys visais tinkamais būdais, prireikus darbo vietoje, būtų supažindinti su pagal šią direktyvą priimtomis priemonėmis ir jau galiojančiomis nuostatomis.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31 straipsnis

Ataskaitos

1. Iki ... (*) valstybės narės pateikia Komisijai visą būtiną informaciją, kad Komisija parengtų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl šios direktyvos taikymo.

2. Nepažeisdamos šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės kas ketverius metus pateikia Komisijai visų priemonių, priimtų pagal Sutarties 141 straipsnio 4 dalį, tekstus, taip pat šių priemonių ir jų įgyvendinimo ataskaitas. Remdamasi šia informacija, Komisija kas ketverius metus patvirtins ir paskelbs ataskaitą, kurioje bus pateiktas visų priemonių lyginamasis vertinimas, atsižvelgiant į Deklaraciją Nr. 28, pridėtą prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto.

3. Valstybės narės įvertina 14 straipsnio 2 dalyje nurodytą profesinę veiklą, siekdamos nuspręsti, atsižvelgiant į socialinę raidą, ar pagrįsta ir toliau taikyti atitinkamas išimtis. Jos periodiškai, bet mažiausiai kas 8 metus praneša Komisijai šio įvertinimo rezultatus.

32 straipsnis

Persvarstymas

Ne vėliau kaip iki ... (**) Komisija iš naujo apsveria, kaip taikoma ši direktyva, ir prireikus pasiūlo būtinus pakeitimus.

33 straipsnis

Įgyvendinimas

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki ... (***), įgyvendina šią direktyvą arba užtikrina, kad iki tos datos socialiniai partneriai tarpusavio susitarimu būtų nustatę reikiamas nuostatas. Valstybės narės gali, jei tai būtina siekiant atsižvelgti į ypatingus sunkumus, šios direktyvos įgyvendinimui papildomai turėti vienus metus. Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių, kad bet kuriuo metu galėtų užtikrinti rezultatus, kurie turi būti pasiekti pagal šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.

Valstybės narės, patvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Be to, jos paskelbia, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodytos direktyvos, panaikintos šia direktyva, turi būti suprantamos kaip nuorodos į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir jos redakciją nustato valstybės narės.

Prievolė perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę taikoma tik toms nuostatoms, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Prievolė perkelti nuostatas, kurios iš esmės nepakitę, kyla pagal ankstesnes direktyvas.

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

34 straipsnis

Panaikinimas

1. Nuo ... (****) Direktyvos 75/117/EEB, 76/207/EEB, 86/378/EEB ir 97/80/EB yra panaikinamos nepažeidžiant valstybių narių išsipareigojimų dėl perkėlimo į nacionalinę teisę terminų ir I priedo B dalyje nurodytų direktyvų taikymo.

2. Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir turėtų būti skaitomos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

35 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

36 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybės narėms.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

...

...

(*) Ketveri su puse metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(**) Šešeri su puse metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

(***) Dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos

(****) Treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

I PRIEDAS

A DALIS

Panaikintos direktyvos su jų vėlesniais pakeitimais

Tarybos direktyva 75/117/EEB	OL L 45, 1975 2 19, p. 19
Tarybos direktyva 76/207/EEB	OL L 39, 1976 2 14, p. 40
Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/73/EB	OL L 269, 2002 10 5, p. 15
Tarybos direktyva 86/378/EEB	OL L 225, 1986 8 12, p. 40
Direktyva 96/97/EB	OL L 46, 1997 2 17, p. 20
Tarybos direktyva 97/80/EB	OL L 14, 1998 1 20, p. 6
Direktyva 98/52/EB	OL L 205, 1998 7 22, p. 66

B DALIS

Perkėlimo į vidaus teisę terminai ir taikymo datos

Direktyva	Perkėlimo terminai	Taikymo data
Direktyva 75/117 EEB	1976 2 19	
Direktyva 76/207 EEB	1978 8 14	
Direktyva 86/378 EEB	1993 1 1	
Direktyva 96/97/EB	1997 7 1	1990 5 17, kai tai susiję su darbuotojais, išskyrus tuos darbuotojus ar jų vardu veikiančius asmenis, kurie iki tos datos iškėlė ieškinį ar pateikė lygiavertį skundą pagal nacionalinius įstatymus. Direktyvos 86/378/EEB 8 straipsnis — vėliausiai 1993 1 1. Direktyvos 86/378/EEB 6 straipsnio 1 dalies i punkto pirmoji įtrauka — vėliausiai 1999 1 1.
Direktyva 97/80/EB	2001 1 1	Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei — 2001 7 22
Direktyva 98/52/EB	2001 7 22	
Direktyva 2002/73/EB	2005 10 5	

II PRIEDAS

ATTIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 75/117	Direktyva 76/207	Direktyva 86/378	Direktyva 97/80	Ši direktyva
–	1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnis	1 straipsnis	1 straipsnis
–	1 straipsnio 2 dalis	–	–	–
–	2 straipsnio 2 dalies pirmoji įtrauka	–	–	2 straipsnio 1 dalies a punktas
–	2 straipsnio 2 dalies antroji įtrauka	–	2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 1 dalies b punktas
–	2 straipsnio 2 dalies trečioji ir ketvirtoji įtraukos	–	–	2 straipsnio 1 dalies c ir d punktai
–	–	–	–	2 straipsnio 1 dalies e punktas
–	–	2 straipsnio 1 dalis	–	2 straipsnio 1 dalies f punktas
–	2 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 2 straipsnio 7 dalies trečioji pastraipa	–	–	2 straipsnio 2 dalis
–	2 straipsnio 8 dalis	–	–	3 straipsnis
1 straipsnis	–	–	–	4 straipsnis
–	–	5 straipsnio 1 dalis	–	5 straipsnis
–	–	3 straipsnis	–	6 straipsnis
–	–	4 straipsnis	–	7 straipsnio 1 dalis
–	–	–	–	7 straipsnio 2 dalis
–	–	2 straipsnio 2 dalis	–	8 straipsnio 1 dalis
–	–	2 straipsnio 3 dalis	–	8 straipsnio 2 dalis
–	–	6 straipsnis	–	9 straipsnis
–	–	8 straipsnis	–	10 straipsnis
–	–	9 straipsnis	–	11 straipsnis
–	–	(Direktyvos 96/97/EB 2 straipsnis)	–	12 straipsnis
–	–	9a straipsnis	–	13 straipsnis
–	2 straipsnio 1 dalis ir 3 straipsnio 1 dalis	–	2 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis

Direktyva 75/117	Direktyva 76/207	Direktyva 86/378	Direktyva 97/80	Ši direktyva
–	2 straipsnio 6 dalis	–	–	14 straipsnio 2 dalis
–	2 straipsnio 7 dalies antroji pastraipa	–	–	15 straipsnis
–	2 straipsnio 7 dalies ketvirtosios pastraipos antras ir trečias sakiniai	–	–	16 straipsnis
2 straipsnis	6 straipsnio 1 dalis	10 straipsnis	–	17 straipsnio 1 dalis
–	6 straipsnio 3 dalis	–	–	17 straipsnio 2 dalis
–	6 straipsnio 4 dalis	–	–	17 straipsnio 3 dalis
–	6 straipsnio 2 dalis	–	–	18 straipsnis
–	–	–	3 ir 4 straipsniai	19 straipsnis
–	8a straipsnis	–	–	20 straipsnis
–	8b straipsnis	–	–	21 straipsnis
–	8c straipsnis	–	–	22 straipsnis
3 ir 6 straipsniai	3 straipsnio 2 dalies a punktas	–	–	23 straipsnio a punktas
4 straipsnis	3 straipsnio 2 dalies b punktas	7 straipsnio a punktas	–	23 straipsnio b punktas
–	–	7 straipsnio b punktas	–	23 straipsnio c punktas
5 straipsnis	7 straipsnis	11 straipsnis	–	24 straipsnis
6 straipsnis	–	–	–	–
–	8d straipsnis	–	–	25 straipsnis
–	2 straipsnio 5 dalis	–	–	26 straipsnis
–	8e straipsnio 1 dalis	–	4 straipsnio 2 dalis	27 straipsnio 1 dalis
–	8e straipsnio 2 dalis	–	6 straipsnis	27 straipsnio 2 dalis
–	2 straipsnio 7 dalies pirmoji pastraipa	5 straipsnio 2 dalis	–	28 straipsnio 1 dalis
–	2 straipsnio 7 dalies ketvirtosios pastraipos pirmas sakiny	–	–	28 straipsnio 2 dalis

Direktyva 75/117	Direktyva 76/207	Direktyva 86/378	Direktyva 97/80	Ši direktyva
–	1 straipsnio 1a dalis	–	–	29 straipsnis
7 straipsnis	8 straipsnis	–	5 straipsnis	30 straipsnis
9 straipsnis	10 straipsnis	12 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio ketvirtoji pastraipa	31 straipsnio 1 ir 2 dalys
–	9 straipsnio 2 dalis	–	–	31 straipsnio 3 dalis
–	–	–	–	32 straipsnis
8 straipsnis	9 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa ir 9 straipsnio 2 ir 3 dalys	12 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio pirmoji, antroji ir trečioji pastraipos	33 straipsnis
–	9 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa	–	–	–
–	–	–	–	34 straipsnis
–	–	–	–	35 straipsnis
–	–	–	–	36 straipsnis
–	–	Priedas	–	–

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

I. ĮVADAS

2004 m. balandžio 21 d. Komisija, remdamasi Sutarties 141 straipsnio 3 dalimi, pateikė Tarybai pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris užimtumo bei profesinės veiklos srityje.

2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamentas pateikė savo nuomonę (pirmuoju svarstymu).

2004 m. gruodžio 15 d. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė savo nuomonę.

2005 m. rugpjūčio 26 d. Komisija pateikė iš dalies pakeistą pasiūlymą.

2006 m. kovo 10 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją laikydamosi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos.

II. TIKSLAS

Pagrindiniai šios direktyvos, kuria į vieną dokumentą sujungiamos septynios su lygiomis galimybėmis ir vienodu požiūriu susijusios galiojančios direktyvos ⁽¹⁾, tikslai yra sukurti suprantamesnius ir prieinamesnius Bendrijos teisės aktus, sumažinti teisinį netikrumą įtraukiant atitinkamą Europos Teisingumo Teismo praktiką ir suteikti daugiau aiškumo Direktyvos 2002/73/EB horizontaliųjų nuostatų taikymui.

III. BENDROSIOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Bendros pastabos

Tarybos bendroji pozicija buvo parengta pagal išdėstymo nauja redakcija procedūrą, aiškiai pažymint visus Komisijos pasiūlytus ar Tarybos arba Parlamento įtrauktus teksto pakeitimus.

Pažymėtina, kad dėl bendrosios pozicijos buvo susitarta neoficialių trišalių derybų pagrindu po keleto tuo metu pirmininkavusios valstybės narės (LUX ir UK), Europos Parlamento pranešėjo ir šešėlinio pranešėjo bei atitinkamų Komisijos atstovų susitikimų. 2005 m. gruodžio 8 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl šio teksto ir, kaip kompromisinio susitarimo su Parlamentu dalį, Taryba ir Komisija pateikė į Tarybos posėdžio protokolą įtrauktus pareiškimus dėl tėvystės ar motinystės atostogų ⁽²⁾.

2. Europos Parlamento pasiūlyti pakeitimai

2005 m. liepos 6 d. pirmajame svarstyme Europos Parlamentas priėmė 93 pakeitimus.

2.1 Europos Parlamento pakeitimai, kuriems pritarė Taryba

Bendrojoje pozicijoje Taryba atsižvelgė į 74 pakeitimus. Iš jų Taryba:

- visiškai pritarė 37 pakeitimams, kaip ir Komisija savo iš dalies pakeistame pasiūlyme. Šie pakeitimai yra 8, 9, 14, 15, 19, 22, 23, 27, 28, 34, 37–42, 45, 47, 50, 51, 52, 58, 59, 60, 62, 64, 66, 68, 74, 75, 78, 82, 85, 87, 91, 92 ir 93,

⁽¹⁾ Šios direktyvos yra: 75/117/EEB (vienodas užmokestis); 86/378/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 96/97/EB (vienodas požiūris profesinėse socialinės apsaugos sistemose); 76/207/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/73/EB (vienodas požiūris į vyrus ir moteris); 97/80/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/52/EB (įrodinėjimo pareiga).

⁽²⁾ Dok. 14878/05.

- iš esmės ar iš dalies pritarė 24 pakeitimams, laikydamosi Komisijos požiūrio (2, 5, 6, 11, 17, 18, 20, 21, 24, 107, 31, 32, 35, 36, 108, 43, 48, 49, 56, 71, 72, 76, 80/81/102 ir 83),
- pasiekė kompromisinį susitarimą su Parlamentu dėl 13 pakeitimų (4, 101, 25, 26, 55, 88, 61, 67, 69/70, 73, 103, 89/104 ir 105).

2.2 Europos Parlamento pasiūlyti pakeitimai, kuriems Taryba nepritarė

Dėl priešasčių, kurias iš dalies pakeistame pasiūlyme paaiškino Komisija, Taryba nepritarė 14 pakeitimų (1, 100, 3, 12, 13, 29, 30, 53, 54, 57, 36, 77, 84 ir 86). Taryba dėl techninių ar su redakcija susijusių priešasčių taip pat negalėjo pritarti 5 toliau nurodytiems pakeitimams:

- 107 pakeitimo atveju Taryba yra linkusi naudoti standartinę konstatuojamąją dalį, naudojamą nuorodoms į koreliacines lenteles,
- pradinio Komisijos pasiūlymo 3 straipsnio pavadinimas (33 pakeitimas) tapo nereikalingas, kadangi Taryba perkėlė šį tekstą į 6 ir 28 straipsnius,
- pradinio Komisijos pasiūlymo 20 straipsnio pavadinimas (65 pakeitimas) tapo nereikalingas, kadangi siekdama nuoseklumo Taryba perkėlė šį tekstą į 19 straipsnio 4 dalį (Įrodinėjimo pareiga),
- 25 straipsnyje terminas „penalties“ („nuobaudos“) vartojamas vietoj termino „sanctions“ („sankcijos“), kadangi toks yra teisingas teisinis terminas anglų kalba (79 pakeitimas),
- nors esminio skirtumo 106 pakeitime nėra, Tarybos pasiūlyta 33 straipsnio 2a dalies (nauja) teksto redakcija laikyta aiškesne.

3. Kiti Tarybos padaryti pakeitimai

Priimdama bendrąją poziciją Taryba padarė keletą kitų, daugiausia techninių, pakeitimų. Jie pirmiausia yra susiję su:

II antraštinė dalis, 1 skyrius: skyriaus pavadinimas buvo sutrumpintas nuo „Vienodo darbo užmokesčio principas“ iki „Vienodas darbo užmokestis“.

II antraštinė dalis, 2 skyrius: pavadinimas taip pat buvo sutrumpintas „Vienodas požiūris profesinėse socialinės apsaugos sistemose“.

6 straipsnis: šiam naujam straipsniui buvo suteiktas pavadinimas „Taikymas asmenims“ (Parlamento pasiūlytame 40 pakeitime pavadinimo nebuvo).

II antraštinė dalis, 3 skyrius: pavadinimas taip pat buvo sutrumpintas „Vienodas požiūris įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų srityse“.

Komisijos pradinio pasiūlymo 15 straipsnio 1 dalis: tekstas perkeltas į 2 straipsnio 2 dalies c punktą (žr. 31 pakeitimą), bet Parlamentas nepasiūlė atitinkamo pakeitimo, išbraukiančio tekstą iš 15 straipsnio 1 dalies.

III antraštinė dalis, 2 skyrius: pavadinimas buvo sutrumpintas „Vienodo požiūrio skatinimas — dialogas“.

III antraštinė dalis, 3 skyrius: IV antraštinė dalis (Igyvendinimas) buvo pakeistas 3 skyriumi „Bendros horizontaliosios nuostatos“.

Komisijos pradinio pasiūlymo 5 konstatuojamoji dalis: ši dalis išbraukta, kadangi buvo laikomasi nuomonės, kad ji nėra būtina. („Siekiant nuoseklumo, būtina pateikti vieną tiesioginės ir netiesioginės diskriminacijos apibrėžimą.“)

41 konstatuojamoji dalis: buvo įtraukta standartinė konstatuojamoji dalis, susijusi su 33 straipsnyje „Igyvendinimas“ nurodytomis koreliacinėmis lentelėmis. („Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ⁽¹⁾ 34 dalį valstybės narės, savo ir Bendrijos interesų labui, skatinamos parengti savo lenteles, kaip galima geriau atspindinčias direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių koreliaciją, ir jas viešai paskelbti.“).

(¹) OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

Taip pat reikia paminėti, kad įprastos tarp dviejų institucijų vykstančios teisinės-lingvistinės procedūros metu buvo padaryta keletas kitų galutinio teksto techninių pataisų. Pagrindinės pataisos susijusios su 3 straipsnio perkėlimu į 1 antraštinės dalies horizontaliąsias nuostatas, kaip ketino padaryti Parlamentas ir Taryba, 25 straipsnyje nurodytos datos suderinimu su pradiniais 11 ir 12 straipsniuose nurodytais perkėlimo į nacionalinę teisę ir pranešimo terminais ir 34 straipsnyje (*Panaikinimas*) nurodyto termino suderinimu su 33 straipsnyje nurodytomis perkėlimo į nacionalinę teisę datomis.

IV. IŠVADA

Tarybos manymu, bendroji pozicija iš esmės atitinka Komisijos iš dalies pakeisto pasiūlymo pagrindinius tikslus. Taryba taip pat mano, kad, kai tai buvo įmanoma vykdant išdėstymo nauja redakcija procedūrą, ji atsižvelgė į pagrindinius tikslus, kurių siekė Europos Parlamentas, iš dalies keisdamas pradinį Komisijos pasiūlymą.
